

Ulosottolaitoksen kirjanpitoyksikön tilinpäätös vuodelta 2022

Ulosottolaitos
Utsökningsverket

Konkurssiasiamiehen toimisto

KUVAILEHTI

VALTAKUNNANVOUDIN KANSLIA

Julkaisun päivämäärä
27.2.2023

Tekijät Ulosottolaitos, valtakunnanvoudin kanslia Konkurssiasiamiehen toimisto	Julkaisun laji Tilinpäätös, toimintakertomus		
	Toimeksiantaja valtakunnanvoudin kanslia		
	Toimielimen asettamispäivä		
Julkaisun nimi Ulosottolaitoksen kirjanpitoyksikön (KPY 1530) tilinpäätös vuodelta 2022			
Julkaisun osat			
Tiivistelmä Ulosottolaitoksen kirjanpitoyksikön tilinpäätös vuodelta 2022, joka sisältää Ulosottolaitoksen ja Konkurssiasiamiehen toimiston: <ul style="list-style-type: none">- toiminnallista tuloksellisuutta ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta kuvaavan toimintakertomuksen- talousarvion toteutumalaskelman- tuotto- ja kululaskelman- taseen- liitetiedot			
Avainsanat: (asiasanat) kirjanpitoyksikkö, tilinpäätös, talous, ulosotto, konkurssiasiamies			
Muut tiedot (Diaari) UOL/377/2023			
Sarjan nimi ja numero			
Kokonaissivumäärä 35 ja liitteet	Kieli suomi	Hinta	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Ulosottolaitos, valtakunnanvoudin kanslia Konkurssiasiamiehen toimisto		Kustantaja	

SISÄLLYSLUETTELO

1. Ulosottolaitos.....	2
1.1. Johdon katsaus.....	2
1.2. Tuloksellisuus.....	4
1.3. Vaikuttavuus.....	5
1.3.1. Toiminnan vaikuttavuus	5
1.3.2. Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus.....	8
1.4. Toiminnallinen tehokkuus.....	8
1.4.1. Toiminnan tuottavuus	9
1.4.2. Toiminnan taloudellisuus.....	9
1.4.3. Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	10
1.4.4. Yhteisrahoitteen toiminnan kustannusvastaavuus.....	13
1.5. Tuotokset ja laadunhallinta	14
1.5.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	14
1.5.2. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	16
1.6. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	18
1.6.1 Osaamisen kehittäminen.....	19
1.6.2 Työhyvinvointi, työsuojelu ja työturvallisuus.....	20
2. Konkurssiasiamiehen toimisto	21
2.1. Johdon katsaus.....	21
2.2. Toiminnallinen tuloksellisuus ja tehokkuus.....	22
2.3. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus, tuotokset ja laadunhallinta	23
2.4. Talous- ja tilinpäätösanalyysi.....	24
2.5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	25
2.6. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	26
3. Tilinpäätösanalyysi	27
3.1. Rahoituksen rakenne.....	27
3.2. Talousarvion toteutuminen.....	29
3.3. Tuotto- ja kululaskelma	29
3.4. Tase	31
4. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	32
5. Arviointien tulokset.....	33
6. Yhteenveto havaituista virheistä, väärinkäytöksistä ja takaisinperinnöistä.....	33
7. Lisätiedot ja liitteet	35

1. Ulosottolaitos

1.1. Johdon katsaus

Ulosottolaitos vastaa tuomioiden ja muiden ulosottokelpoisten velvoitteiden täytäntöönpanosta. Se turvaa oikeuksien ja velvoitteiden toteutumista yhteiskunnassa. Tavoitteena on, että mahdollisimman moni selviytyy velvoitteistaan ja asianosaiset luottavat oikeuksiensa toteutumiseen ulosotossa.

Maan taloudellinen tilanne oli vuonna 2022 toisaalta hyvä työllisyysasteen vahvistuttua, mutta julkinen talous velkaantui edelleen. Vuoden mittaan sekä korkotaso että inflaatio lähtivät nousuun.

Ulosoton rakenneuudistus tuli voimaan 1.12.2020. Varsin laaja-alaisen uudistuksen toimeenpano on saatu suurimmaksi osaksi valmiiksi vuoden 2022 aikana. Uudistuksen työläitä osa-alueita ovat olleet uuden henkilöstön palkkaamisesta ja henkilökunnan sisäisestä liikkuvuudesta johtunut pitkä rekrytointiprosessi, työnkulkujen kehittäminen, palkkausjärjestelmien uudistaminen ja työhyvinvoinnista huolehtiminen.

Rekrytointiprosessi ja työnkulkujen kehittäminen on saatu kuluneen vuoden aikana rakenneuudistuksen näkökulmasta lähes valmiiksi. Palkkausratkaisuisissa saatiin toinen tarkentava virkaehtosopimus eli perustäytäntöönpanon ulosottotarkastajia koskeva sopimus allekirjoitetuksi. Työn alla oli vielä kihlakunnanvoutien uusi sopimus. Työhyvinvoinnin eteen on tehty paljon ja silläkin alueella on saatu orastavasti parempia näkymiä.

Rakenneuudistuksen toimivuutta ja onnistumista ja Ulosottolaitoksen tilaa ylipäättään on selvitetty monin tavoin. Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia on 1.3.2022 tarkastanut Ulosottolaitoksen tilannekuva, organisaatiouudistuksen vaikutuksia, resursseja, tietojärjestelmiä, asiakaspalvelua ja asioiden käsittelyä sekä sisäistä valvontaa. Valtiontalouden tarkastusvirasto antoi tilintarkastuskertomuksen Ulosottolaitoksen tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2021. Samoin virasto aloitti Uljas-tietojärjestelmän tarkastuksen. Eduskuntaan annettiin joulukuussa hallituksen antama selvitys rakenneuudistuksen onnistumisesta, josta Ulosottolaitos oli syksyllä antanut oman selvityksensä oikeusministeriölle. Eduskunnassa oli käsiteltävänä valtioneuvoston selonteko oikeudenhoidosta, joka käsitteli myös ulosottoa ja sen taloudellista tilannetta. Valtiovarainministeriö käynnisti Ulosottolaitoksen virastoarvioinnin. Tämän lisäksi Ulosottolaitoksen oma laatuhanke eteni työssään pyrkiessään kuvaamaan ulosottotointa, sen laatu- ja tuloksellisuuskysymyksiä sekä seurantaa ja johtamista.

Vuoden 2022 erityispiirteitä oli jossakin määrin edelleen jatkunut Covid 19 -pandemia ja sen aiheuttamat muutokset työnteossa. Vaikka rajoitukset lievenivätkin, pandemian mukanaan tuoma etätyö jäi varsin laajasti käyttöön.

Venäjän aloittama sota Ukrainaa vastaan helmikuussa 2022 aiheutti puolestaan kansainvälisiä pakotteita venäläisiä kohtaan ja tämä työllisti paljon Ulosottolaitoksen erityistäytäntöönpanoa, jonne asiat keskitettiin. Tehtävään saatiin kuitenkin myös

lisäresursseja. Eurooppaan ulottunut sota aiheutti myös ylimääräistä työtä valmius- ja varautumiskysymysten parissa.

Tietotekniikassa on pyritty jatkamaan kehitystyötä muun muassa analytiikkaa kehittämällä. Tietojärjestelmät ovat yleisesti ottaen toimineet varsin hyvin.

Lainkäyttötoiminta, jossa tarvittaessa pakolla täytäntöön pannaan velvollisuuksia, edellyttää jo oikeussuojasyistä hyvää ammattitaitoa. Koulutukseen on edelleen panostettu aikaisempaa enemmän. Rakennemuutoksen tuoma mahdollisuus entistä paremmin huolehtia vaativien tapausten selvittämisestä aiheuttaa koulutustarvetta.

Sekä sisäinen että ulkoinen viestintä on kehittynyt hyvin. Verkkosivujen kävijämäärät ovat suuret. Ulosotto on mukana sosiaalisessa mediassa. Ennakollinen talousneuvonta jakaa tietoa ulosottomenettelystä ja opastaa hyvään taloudenpitoon.

Saapuneiden asioiden määrä vuonna 2022 laski hieman edellisestä vuodesta, mutta velallisten määrä oli lievässä nousussa. Asioita käsiteltiin enemmän ja vireillä olleiden asioiden määrä aleni noin 4 prosenttia. Vireillä olevissa asia- ja velallismäärissä ollaan lähellä pitkäaikaisia keskiarvoja. Ulosoton tuloksellisuus on pysynyt hyvänä. Euromääräinen perimistulos nousi jälleen uuteen ennätykseen, 1,26 miljardiin euroon. Euromääräinen tulos on noussut selkeästi rakennemuutoksen jälkeen, vaikka olosuhteet suuren uudistuksen voimaannpanovaiheessa ja pandemian johdosta ovat olleet hankalat. Ulosmitatun omaisuuden realisointien määrä vuonna 2022 nousi noin 25 % edellisestä vuodesta, mikä oli luonnollistakin uudistuksen voimaannpanon ja korona-ajan painettua edellisenä vuonna realisointeja lähes saman verran alaspäin.

Ulosottoimen määrärahoja kulutettiin noin kaksi miljoonaa euroa enemmän kuin mitä toimintaan oli budjetoitu. Tämä oli mahdollista käyttämällä siirtyviä määrärahoja. Tulevaisuudennäkymät talouden osalta ovat lähivuosille huonot. Ongelmaan toivotaan ratkaisua muun muassa valtioneuvoston selonteon käsittelyn kautta.

Kokonaisuutena ja työntekoa vaikeuttaneet ylimääräiset uudistuksen toimeenpanoon ja poikkeusoloihin liittyneet tekijät huomioon ottaen Ulosottolaitos on selvinnyt tehtävästään varsin hyvin.

1.2. Tuloksellisuus

Ulosottolaitoksen suunnittelukauden 2022–2025 toiminnalliselle tuloksellisuudelle on asetettu seuraavat tavoitteet:

- organisaatorakenne mahdollistaa tehokkaan toiminnan
- käsittelyketjut ja menettelyt määräytyvät asian laadun ja vaativuuden mukaan
- digitaalisia ratkaisuja hyödynnetään vastuullisesti
- asiakkaiden yhdenvertaisuus toteutuu

Ulosoton uusi organisaatio mahdollistaa menettelyiden yhtenäistämisen ja tehtävien organisoimisen sekä resurssien suunnittelun aiempaa paremmin. Suunnittelukauden välitavoitteissa vuodelle 2022 keskityttiin tuloksellisuuden parantamiseen erityisesti edistämällä yhtenäisyyttä ja sitä, että ulosoton toimintayksiköt toimivat uudistetun ulosottomenettelyn tarkoittamalla tavalla. Tietojärjestelmiä kehitettiin ja uusia teknologioita hyödynnettiin toiminnan tehostamiseksi.

Ulosottomenettelyä ja hallinnollisia asioita koskevia yhtenäistämistarpeita tuotiin aktiivisesti esiin Ulosottolaitoksen johtoryhmätyöskentelyssä. Realisointimenettelyn yhtenäistämistä edistettiin kouluttamalla henkilöstöä realisointimenettelyn käytännöistä. Asunto-osakkeiden ja kiinteistöjen ulosottomyyntejä toteutui lähes 2 600 kpl, joka oli 23 % enemmän kuin vuonna 2021. Realisointeja koskeva tietojärjestelmien kehityskokonaisuus toteutetaan vuoden 2023 aikana.

Ulosottomenettelyn yhtenäistämistä edistettiin antamalla menettelyä koskevia suosituksia niistä asioista, joissa havaittiin epäyhtenäistä käytäntöä ja ohjauksen tarvetta. Menettelyä koskevien annettujen suositusten määrä on vaihdellut vuosittain muutamasta alle kymmeneen.

Suurin osa ulosottoasioista käsitellään perustäytäntöönpanossa. Perustäytäntöönpano hoiti hyvin ja tuloksellisesti sille käsiteltäväksi tulleet asiat ja velallissirrot toteutettiin suunnitelmien mukaan. Laajan täytäntöönpanon toimintayksiköiden tavoitteena on hoitaa vaativien tapausten täytäntöönpanoa tehokkaasti. Vaativan perinnäksi luokitellaan ne tapaukset, joissa velallinen pyrkii välttelemään ulosottoa ja ohjaamaan ulosmitattavaa varallisuutta tai tuloa muualle. Vaativien tapausten täytäntöönpano ei toteutunut tavoitteen mukaisesti, eikä vaativaa perintää raportoitu kaikista laajan täytäntöönpanon rooteleissa. Myös yritysperinnässä havaittiin tehostamistarvetta. Vaativien tapausten käsittelyä ja yritysperintää pyritään edistämään niiden seurannalla ja koulutuksella. Yritysperinnän tuloksellisuuden parantamiseen haetaan myös keinoja pilotoimalla sen keskittämistä.

Virastossa otettiin käyttöön ns. seulamenettelyn toimintamalli, jolla tapausten tutkintaan saa arviointiapua erityistäytäntöönpanon virkamiehiltä, tai ne voidaan siirtää kokonaan toimintayksikköön tutkittavaksi. Toimintayksikköön siirrettiin menettelyn kautta 176 velallista, joka oli hieman edellisvuotta enemmän (146 velallista vuonna 2021).

Hakijat ovat panneet vireille vuosittain huomattavan määrän asioita ulosottoon veronpalautusten ulosmittausta varten. Tämä on ruuhkauttanut kirjaamoa ja hidastanut täytäntöönpanoa. Ulosottomenettelyn sujuvuutta edistettiin uudistamalla veronpalautusten käsittelyä niin, ettei vireille tulleita asioita jätetty odottamaan veronpalautusta vaan hakijoita kehoitettiin käyttämään passiiviperintää sen varmistamiseksi, että veronpalautus ulosmitataan saatavalle.

Harmaan talouden toimenpideohjelmaan sisältyvä analytiikkatyökalu toteutettiin ja sen hyödyntämismahdollisuuksia täytäntöönpanossa selvitettiin. Analytiikan kehittämistä on suunnitelmassa jatkaa tulevinakin vuosina. Tekoälyn ja robotiikan hyödyntämismahdollisuuksia kartoitettiin kirjaamistoiminnossa ja tunnistettujen kehittämiskohteiden toteutusta ollaan aloittamassa.

Ratkaisutoimintojen automatisoinnin projekti (ns. Ratke) saatiin päätökseen. Projekti toteutettiin VM:n nousevien teknologioiden erityisrahoituksella. Toteutuksella tehostettiin tietojen käsittelyä automatisoimalla ja hyödyntämällä robotiikkaa. Täytäntöönpanoprosessia automatisoitiin niin, että järjestelmä tuottaa ulosottomiehille päätös- ja toimenpide-ehdotuksia. Projektissa toteutettiin rajapinnat Kiinteistötietojärjestelmään, kiinteistöjen kauppahintarekisteriin ja Samlinkiin.

Ulosottolaitos oli mukana myös muissa sähköistä tietojenvaihtoa edistävässä hankkeissa. Edellä mainittujen lisäksi ulosoton tietojärjestelmästä toteutettiin rajapinta talous- ja velkaneuvonnan Venla -järjestelmään, Paytrail -rajapinta uusittiin ja Verohallinnon VHS -rajapintaa laajennettiin uusille tietosisäilyille.

1.3. Vaikuttavuus

1.3.1. Toiminnan vaikuttavuus

Ulosottolaitoksen tavoitteena on oikeudenmukainen, korkealaatuinen, tehokas ja taloudellinen ulosotto. Ulosottolaitoksen suunnittelukauden 2022–2025 yhteiskunnalliselle vaikuttavuudelle on asetettu seuraavat tavoitteet:

- Korkealaatuinen oikeusturva on kaikkien saatavilla
- Palvelut ovat asiakaslähtöisiä
- Yhteiskunnassa on hyvä maksumoraali ja luottoyhteiskunta on toimiva
- Taloudellisten väärinkäytösten tekemis- ja hyötymismahdollisuudet ovat vähentyneet ja rikosvastuu toteutuu oikeudenmukaisesti
- Ylivelkatilanteiden ennaltaehkäisy ja niiden aiheuttamien haittojen väheneminen

Oikeusturvan parantamiseksi ulosottoasiat tulee tutkia oikeassa täytäntöönpanomenettelyssä. Täytäntöönpanon rajapintojen toimivuutta on seurattu ja ne toimivat kohtuullisen hyvin. Velallisista kokonaisuudessaan noin 70 % käsitellään perustäytäntöönpanossa, joka vastaa menettelylle asetettua tarkoitusta, mutta virkamiestasolla asia vaatii paikoin edelleen ohjausta. Perus- ja laajantäytäntöönpanon väliseen siirto-ohjeistukseen on tehty täydennyksiä vuoden aikana.

Valtakunnanvoudin kanslian oikeudellinen yksikkö ratkaisi kertomusvuonna 74 kantelua ja 52 hallinnollista vahingonkorvausvaatimusta. Ratkaistujen asioiden määrä kasvoi edellisvuodesta, mihin suurimpana syynä oli se, että kertomusvuonna yksikön henkilöstöresursseissa ei ollut juurikaan vajausta. Vahingonkorvauksia hallinnollisella päätöksellä maksettiin vuonna 2022 yhteensä 14949,80 euroa, joista suurin yksittäinen korvaus oli määrältään 5071,90 euroa. Tuomioistuinkäsittelyssä oli vuoden aikana kolme vahingonkorvausvaatimusta, mutta uusia valtiota vastaan nostettuja ulosottomenettelyyn liittyviä vahingonkorvauskanteita ei tullut kertomusvuonna vireille. Vahingonkorvauskanteisiin annetuissa tuomioistuinratkaisuissa valtiota ei veloitettu maksamaan vahingonkorvauksia. Oikeudenkäyntikuluasioihin annettiin 40 lausumaa. Lisäksi vastattiin lukuisiin kansalaiskirjeisiin ja annettiin ulosoton puhelinneuvontaa.

Oikeudellisen yksikön tulostavoitteena on käsitellä kantelut laadukkaasti ja kohtuullisessa ajassa. Ratkaistujen kantelujen keskimääräinen käsittelyaika oli 6,7 kuukautta. Kantelujen keskimääräinen käsittelyaika laski vuodesta 2021 noin 1,5 kuukaudella ja oli kertomusvuonna lähellä yksikölle asetettua kuuden kuukauden käsittelyaikatavoitetta.

Ulosoton toiminnan muutostarpeita arvioitiin kanteluiden, ulosottovalitusten lopputulosten, maksettavien vahingonkorvausten sekä sisäisen tarkastustoiminnan avulla. Sisäistä toiminnan tarkastusta on kuvattu tarkemmin kappaleessa 4: Sisäisen valvonnan arviointi ja -vahvistuslausuma. Muutoksia toteutettiin havaintojen pohjalta ulosoton tietojärjestelmään ja kanteluratkaisuista tiedotettiin toiminnan ohjaustarkoituksessa.

Vireille tulleiden realisointien määrä on pysynyt edellisen vuoden tasolla. Realisointien keskimääräinen käsittelyaika ei ole tavoitteen mukaisesti lyhentynyt vaan toteutuneiden myyntien käsittelyaika on ollut 8,1 kk laajassa täytäntöönpanossa (6,1 kk vuonna 2021) ja erityistäytäntöönpanossa 7,7 kk (5,4 kk vuonna 2021). Käsittelyaikojen mediaani oli laajassa täytäntöönpanossa 5,9 kk (5,0 kk vuonna 2021) ja erityistäytäntöönpanossa 5,9 kk (4,2 kk vuonna 2021).

Asiakaspalautteiden seuranta toteutettiin sähköisten palveluiden osalta, mutta puhelinpalvelut jäivät vielä seurannan ulkopuolelle. Sähköisen asiointipalvelun kautta on kuitenkin voinut antaa palautetta kaikesta ulosoton toiminnasta. Asiakaspalvelu on järjestetty kattavasti suomen ja ruotsin kielellä.

Ulosoton sähköisen asioinnin kehittämistä jatkettiin toimintavuoden aikana. Sähköiseen asioinnin viesti -toiminnallisuutta uudistettiin ja asiakkaat voivat nyt lähettää sähköisen asioinnin kautta viestejä Ulosottolaitokselle. Hakijoiden ja asiamiesten palveluja kehitettiin erityisesti saldotiedusteluihin vastaamisen sekä ulosottohakemusten osalta. Tietosuojaa parannettiin ottamalla käyttöön Suomi.fi-valtuuksiin lisättävä aliorganisaation tunniste. Ulkomaalaisen yrityksen puolesta asiointi mahdollistettiin. Sähköisen asioinnin käyttäjille järjestetyssä asiakaskyselyssä asiointipalvelu sai kouluarvosanaksi 8 (keskiarvo 8,2). Sähköisen asiointipalvelun käyttö jatkoi kasvuaan. Vuonna 2022 sähköiseen asiointiin kirjauduttiin noin 2,8 miljoonaa kertaa. Ulosottovelkaa maksettiin sähköisen asioinnin kautta noin 125 000 kertaa, yhteensä yli 100 miljoonaa euroa. Sähköisen asioinnin koulutustilaisuuksia järjestettiin Ulosottolaitoksen virkamiehille ja sidosryhmille.

Ulosottolaitoksella on käyntiasiakaspalvelun kysyntään nähden hyvin laaja toimipaikkaverkosto. Toimipaikkojen asiakaspalvelu palautui korona-aikaa edeltävälle tasolle. Käyntiasiakkaita toimipaikoissa oli vuoden aikana yhteensä 17 500. Ulosoton puhelinpalvelun vastaamisprosentti oli lähes 80 saapuneista puheluista ja keskimääräinen jonotusaika oli 1:23 minuuttia.

Ulosottolaitoksen ja oikeusministeriön välinen yhteydenpito oli säännöllistä. Ulosottolaitos on toimittanut oikeusministeriölle aktiivisesti tietoa toimintaympäristön kehittymisestä ja muista toimintaan vaikuttavista havainnoista.

Ulosottomenettelyuudistuksen arvioitiin edistävän vaativan- ja yritysperinnän toteutumista. Velallismäärät olivat vuoden aikana jossain rooteleissa vielä korkealla tasolla, eikä vaativan tai yritysperinnän tavoitteet ole vielä toteutuneet. Vaativan ja yritysperinnän ammattitaitoa pyritään vahvistamaan jatkossa koulutuksella. Laajan ja erityistäytöntöönpanon välisen työnjaon selkiyttämiseksi virastossa lisättiin tietoisuutta erityistäytöntöönpanon toiminnasta ja ns. seulamenettelystä.

Ulosotossa toteutettiin ensimmäinen versio analytiikkatyökalusta. Tavoitteena oli pyrkiä tunnistamaan harmaan talouden ja talousrikollisuuden toimijoita täytöntöönpanovaiheessa nykyistä tehokkaammin analytiikkaa hyödyntäen. Analytiikkatyökalun avulla mahdollistettiin tilitapahtumadataa hyödyntämällä erottaa massasta niitä velallisia, joiden tilannetta on syytä selvittää tarkemmin. Projektissa tehtiin laaja määrittelytyö, jonka perusteella analytiikkatyökaluun pystytään jatkossa toteuttamaan laajennuksia ja uusia ominaisuuksia, joiden käyttöönoton myötä työkalun käytöllä saavutetaan aina suurempia hyötyjä. Työllä luotiin analytiikan hyödyntämiselle ja sen jatkokehittämiselle tekniset edellytykset.

Ulosottolaitos oli sidosryhmäviranomaisten aktiivinen yhteistyökumppani. Yhteistyötä tehtiin harmaan talouden ja talousrikollisuuden estämiseen tähtäävässä viranomaisyhteistyössä sekä kansainvälisten pakotteiden täytöntöönpanemiseksi.

Ennakoivan talousneuvonnan työ on ulosotossa keskeisessä asemassa ylivelkatilanteiden ennaltaehkäisyssä ja niiden aiheuttaminen haittojen pienentämisessä. Ennakoivan talousneuvonnan työ tuli osaksi ulosoton vakituista toimintaa vuoden 2022 alussa ja tehtävää teki Ulosottolaitoksessa 17 virkamiestä kahdeksalla eri paikkakunnalla. Toimintaa oli tavoitteena kohdentaa erityisesti lapsille ja alle 20-vuotiaille nuorille. Tämän tavoitteen mukaisessa tarkoituksessa ulosotto teki vuoden aikana yhteensä 122 virtuaalista ja varsinaista kouluvierailua, joissa tavoitettiin noin 8 400 henkilöä.

Ennakoivassa talousneuvonnassa pilotoitiin nuorten kanssa työskenteleville ammattilaisille valtakunnallisia etäkoulutuksia. Koulutuksia järjestettiin kolme ja näiden aiheet olivat palveluihin ohjaaminen, myyttien murtaminen ja turvaa arkeen hyvällä taloudenhallinnalla. Osallistujia näissä oli yhteensä yli tuhat henkilöä ja koulutuksista saatu palaute oli erittäin hyvää. Nuorten käytössä olevalla sosiaalisen median Jodel-sovellukselle toteutettiin kaksi kampanjaa, jossa tavoitettiin yhteensä noin 41 000 nuorta. Toimintamallia lapsille ja nuorille suunnattuun toimintaan ei saatu päätökseen ja sen tekemistä jatketaan vuoden 2023 aikana.

Ennakoivaa talousneuvontaa toteutetaan yhdessä talous- ja velkaneuvonnan kanssa. Ennakoivan talousneuvontahankkeen loppuraportti Vaikuttavuutta ennakoivaan talousneuvontaan valmistui keväällä 2022. Loppuraportissa määritellyn työparimallin mukaisesti kouluvierailuista 75 % toteutettiin yhteistyössä talous- ja velkaneuvonnan kanssa. Lisäksi kaikki valtakunnalliset etäkoulutukset toteutettiin yhteistyössä. Yhteisiä tapahtumia kansalaisille järjestettiin noin 490 ja niillä tavoitettiin yli 14 000 henkeä. Sidosryhmille suunnattuja koulutuksia järjestettiin yhdessä noin 360 ja näihin osallistui noin 8800 henkilöä. Haasteita yhteistyölle aiheutui resurssien epätasaisesta jakautumisesta, eikä yhteistyötä voitu toteuttaa kaikkialla yhtä hyvin. Myös toiminnan painopisteissä ja kohderyhmissä oli eroja eri puolilla Suomea.

Talousneuvoloiden kautta välitettiin tietoa kansalaisten taloudenhallinnan edistämiseksi. Vuoden lopussa Suomessa oli noin 30 talousneuvola. Asiakkaita talousneuvoloissa kävi vuoden aikana yli 1800. Ulosottomiehille järjestettiin palvelunohjauskoulutusta ulosottokaaren mukaisen neuvontavelvollisuuden edistämiseksi. Ennakoivan talousneuvonnan tilastointia kehitettiin ja uusi raportointimalli otetaan käyttöön vuoden 2023 aikana yhteisenä ET-verkostossa. Toiminnon ohjausverkosto rakennetaan vuonna 2023.

1.3.2. Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Vuonna 2021 Ulosottolaitoksessa siirtotalouden tuotot ja kulut olivat 380 996 (861 432) euroa. Summa sisältää konkurssilain soveltamisesta aiheutuneita menoja, saatuja korvauksia sekä niihin liittyviä arvonlisäveroveroja. Huomattava vähennys vuoden 2022 kuluissa johtuu pääosin siitä, että uusia julkisselvitysmenettelyjä on aloitettu vuosina 2021–2022 huomattavasti aiempaa vähemmän, jolloin myös valtion maksamat kulut ovat laskeneet. Konkurssimenettelyjä on sinänsä alkanut lähes tavanomainen määrä, mutta toimiston asiantuntijoista useat henkilöt ovat olleet täysin työllistettyjä Kosti-ICT-projektin toteuttamisessa kesästä 2020 lukien, minkä johdosta julkisselvitysharkintaa ja -hakemuksia ei ole kyetty tekemään aikaisempaa vastaavaa määrää. On kuitenkin arvioitavissa, että julkisselvityskulut nousevat vuosina 2023–2024 takaisin aiemmalle tasolle.

1.4. Toiminnallinen tehokkuus

Tässä luvussa kuvataan Ulosottolaitoksen toiminnallista tuottavuutta ja taloudellisuutta. Konkurssiasiamiehen toimiston osalta vastaavat tiedot on käsitelty erikseen luvussa 2.

1.4.1. Toiminnan tuottavuus

Oikeusministeriön vahvistamat tulostavoitteet on esitelty pääosin luvussa 1.5.

Toiminnan tuottavuutta ja taloudellisuutta kuvaavat tulosmittarit ovat valtion talousarvioon sisältyviä valtakunnallisia tavoitearvoja. Näiden ja Ulosottolaitoksen omien historiatietojen pohjalta on tulosneuvotteluissa sovittu kullekin toimintayksikölle omat numeeriset mittarit.

Ulosoton tuottavuus on kasvanut kymmenen vuoden takaisesta tasosta. Tuottavuuden kasvuun vaikuttaneita syitä ovat mm. Uljas-järjestelmän tehokas käyttö, työmenetelmien kehittyminen, henkilökunnan osaamisen kasvu ja henkilöstömäärän lasku samalla kun käsitellyt asiamäärät ulosotossa ovat pysyneet pääsääntöisesti 2,7 ja kolmen miljoonan kappaleen välillä.

Toiminnan tuottavuus						
	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Tavoite 2022	Toteuma 2022	Toteuma 2022 / Tavoite 2022	Toteuma 2022 / Toteuma 2021
Tuottavuus (käsitellyt asiat / htv)	2 736	2 569	2 670	2 526	-5,4 %	-1,7 %
Tunnusluvun laskentakaava: Käsitellyt asiat ilman siirtoja / htv-toteuma yhteensä						

Vuonna 2022 ulosoton tuottavuus oli 2 526 käsiteltyä asiaa henkilötyövuotta kohden. Tuottavuus laski hieman edellisvuodesta, sillä vaikka käsiteltyjä asioita oli edellisvuotta enemmän, myös henkilötyövuositoteuma kasvoi. Käsiteltyjen asioiden taso ja määrävaihtelut seuraavat tavallisesti vireille tulleiden asioiden lukumääriä. Vuonna 2022 tuli vireille odotettua vähemmän asioita. Sen sijaan asioita käsiteltiin edellisvuotta enemmän. Toteutuneet henkilötyövuodet kasvoivat edellisvuodesta noin 55:llä. Merkittävä osa henkilötyövuosien kasvusta selittyi perustäytäntöpanon vahvistumisella rakenneuudistuksessa suunniteltuun henkilöstövahvuuteen.

1.4.2. Toiminnan taloudellisuus

Ulosottovirastojen toiminnan taloudellisuutta mitataan suhteuttamalla toiminnan kustannukset vuoden aikana käsiteltyjen asioiden lukumäärään. Kustannuksissa huomioidaan myös tilijaottelun muutoksen seurauksena Oikeusrekisterikeskuksen kirjanpitoon siirretyt ICT-kustannukset.

Toiminnan taloudellisuus						
	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Tavoite 2022	Toteuma 2022	Toteuma 2022 / Tavoite 2022	Toteuma 2022 / Toteuma 2021
Taloudellisuus (€ / käsitelty asia)	36	37	34	37	9,7 %	-0,5 %
Tunnusluvun laskentakaava: Toiminnan kustannukset sisältäen ICT-kulut / käsitellyt asiat ilman siirtoja						

Toiminnan taloudellisuuden tavoite oli 34 euroa vuodelle 2022. Toiminnan kustannukset kasvoivat edellisvuodesta. Myös käsiteltyjen asioiden lukumäärä muodostui edellisvuotta korkeammaksi. Vuonna 2022 taloudellisuus, eli toiminnan kustannukset käsiteltyä asiaa kohden, oli noin 37 euroa. Taloudellisuus pysyi käytännössä vuoden 2021 tasolla. Toiminnan taloudellisuutta voidaan arvioida myös laskemalla perityn euron kustannus, jossa Ulosottolaitoksen toimintakulut suhteutetaan perintätulokseen.

Perityn euron kustannukset (brutto)						
	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Tavoite 2022	Toteuma 2022	Toteuma 2022 / Tavoite 2022	Toteuma 2022 / Toteuma 2021
Perityn euron kustannukset (brutto)	0,09	0,09	0,10	0,09	-14,9 %	-2,2 %
Tunnusluvun laskentakaava: Toiminnan kustannukset sisältäen ICT-kulut / perintätulos						

Perityn euron kustannus vuonna 2022 oli 0,09 euroa (brutto). Tavoitteeksi oli asetettu 0,10 euroa. Ulosottolaitoksen perintätulos kasvoi edellisvuodesta yli viisi prosenttia. Samaan aikaan toiminnan kustannukset kasvoivat hieman alle kolme prosenttia. Näin perityn euron kustannus toteutui tavoiteltua paremmin ja pysyi käytännössä edellisvuosien tasolla.

1.4.3. Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Ulosottolaitoksen maksullisen toiminnan tuotot koostuvat pääasiassa ulosottomaksulain (34/1995) ja asetuksen (35/1995) perusteella perittävistä maksuista. Ulosottolaitoksen maksuperustelain mukaisista julkisoikeudellisista ja liiketaloudellisista suoritteista kertyvät tuotot ovat vähäisiä. Kertomusvuonna kertyi maksuperustelain mukaisista julkisoikeudellisista suoritteista 23 300 (26 500 vuonna 2021) euroa tiedoksiantomaksuina ja maksuperustelain mukaisista liiketaloudellisista suoritteista 7 300 (11 000) euroa vuokratuottoina.

Ulosottotoimen suoritteista perityt maksut perustuvat lakiin ulosottomaksuista (34/1995) sekä vastaavaan asetukseen (35/1995). Rahasaatavan täytäntöönpanossa ulosottomaksulajeja ovat taulukko-, myynti-, tilitys- ja käsittelymaksu. Muussa täytäntöönpanoasiassa peritään täytäntöönpanomaksu. Lisäksi pyynnöstä erikseen annetuista todistuksista ja muista toimituskirjoista peritään todistus- tai jäljennösmaksu. Ulosottomaksut määräytyvät yleensä saatavasta maksettavan rahamäärän suuruuden mukaan. Maksujen määräytymisperusteet poikkeavat siten maksuperustelain periaatteesta, jonka mukaan maksun suuruus määräytyy suoritteen tuottamisesta valtiolle aiheutuvien kustannusten perusteella. Ulosottomaksutulojen kertymät vuosina 2020–2022 olivat seuraavat:

Ulosottomaksutulokertymä vuosina 2020 - 2022 (€)					
	2020	2021	2022	Muutos 2021-2022, %	Osuus kokonaiskertymästä, %
Kotitaloudet	55 498 012	56 506 584	58 382 304	3,3 %	63,8 %
Elinkeinoelämä	22 455 062	21 324 835	27 174 592	27,4 %	29,7 %
Muut	6 148 086	5 846 747	5 887 357	0,7 %	6,4 %
Yhteensä	84 101 161	83 678 166	91 444 253	9,3 %	100,0 %

Ulosottolaitoksen ulosottomaksulain mukaisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma vuosilta 2016–2020 on toteutettu Kieku-järjestelmästä saatujen työajan kohdennustietojen, kustannustietojen sekä Uljas-järjestelmästä saatujen raporttien avulla. Kieku-järjestelmän työajan kohdennus on ollut käytössä 1.10.2016 lukien ja kaikkia työntekijöitä edellytetään erittelemään työaikansa päivätasolla. Vuodesta 2021 alkaen kustannusvastaavuuslaskelma on kustannusten kohdistamisen osalta tehty hyödyntäen valtion yhteistä kustannuslaskentamallia. Aiemmin kustannusvastaavuuslaskelma pohjautui toimintayksikkökohtaisiin kustannuksiin mutta vuodesta 2021 alkaen laskenta pohjautuu valtion yhteisen kustannuslaskentamallin mukaisesti toimintojen kustannuksiin. Kummatkin kustannuslaskentamallit on dokumentoitu.

Kustannusvastaavuuslaskelmassa on esitetty kertomusvuoden lisäksi tiedot kahdelta edelliseltä varainhoitovuodelta. 1.12.2020 tapahtuneen Ulosottolaitoksen organisaatiomuutoksen vuoksi ei vertailuvuoden 2020 tietoja laskettu uudelleen valtion yhteistä kustannuslaskentamallia hyödyntäen. Vertailuvuoden 2020 kokonaiskustannusten jakautuminen erilliskustannuksiin ja yhteiskustannuksiin eivät siten ole vertailukelpoisia vuoteen 2021 ja 2022.

Vuoden 2021 ja 2022 kustannukset on raportoitu Kieku-järjestelmästä sisäisen laskennan analyysiraportilla Valtiokonttorista saadun maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma-kirjanmerkin avulla. Raportti on rajattu ulosottolaitoksen segmenttiin ja ulosoton ydintoimintoihin. Raportille ei ole tehty talousarviotilirajauksia.

Valtion yhteisen kustannuslaskentamallin mukaisten vyörytysten jälkeen Kieku-raportin ydintoimintojen kustannuksista maksullisen toiminnan osuus on määritelty Oikeusrekisterikeskukselta saadun maksullisen/maksuttomien suoritteiden kappalemäärien suhteen mukaisella kertoimella 0,6189 (0,6352 vuonna 2021).

Maksullisen toiminnan erilliskustannukset ovat suoraan ydintoiminnoille kohdennettuja kustannuksia, kerrottuna maksullisen toiminnan kertoimella. Valtiokonttorin yhteisen kustannuslaskentamallin mukaisesti toiminnan muut, kuin suoraan ydintoiminnoille kirjatut kustannukset on vyörytetty ydintoiminnoille käyttäen kohdennusperusteena Kieku -järjestelmästä saatavia työpanoksen kohdentumistietoja.

Poissaolokustannuksissa vyörytysten kohdennusperusteena on käytetty palkkakustannusjakoa seurantakohteittain ja muissa kustannuksissa henkilötyövuosia seurantakohteittain.

Vertailuvuonna 2020 kustannusvastaavuuslaskelman erilliskustannuksissa on henkilöstökustannuksiin laskettu myös palkalliset poissaolokustannukset. Vuonna

2022 palkalliset poissaolokustannukset, 9,9 miljoonaa euroa, (12,3 miljoonaa euroa vuonna 2021) ovat yhteiskustannusten kohdassa muut yhteiskustannukset. Yksinomaan maksulliseen toimintaan ei Ulosottolaitoksella ole vuokrattu toimitiloja, joten vuokratkustannukset ovat nyt myös yhteiskustannuksissa kohdassa tukitoimintojen kustannukset. Suurin osa tarvikkeiden ja palveluiden ostoista on kirjattu tukitoimintoihin, ja ne ovat kustannusvastaavuuslaskelmalla yhteiskustannuksissa kohdassa tukitoimintojen kustannukset. Yhteiskustannuksissa on otettu huomioon ICT-kustannukset, jotka tilijaottelumuutoksen vuoksi on kirjattu Oikeusrekisterikeskuksen kirjanpitoon.

Toimintaa on edelleen tehostettu mm. sähköisellä asioinnilla, automatisoinnilla ja toimintojen uudelleen järjestelemisellä. Käsiteltyjen asioiden määrä ja toiminnan tuottavuus on kuitenkin pysynyt pääsääntöisesti korkealla tasolla.

Maksullisen toiminnan tuotot vuonna 2022 olivat kaikkiaan 91,7 (84,0) miljoonaa euroa. Ulosottomaksuja kertyi 91,4 (83,7) miljoonaa euroa ja nousua edelliseen vuoteen oli 7,7 miljoonaa euroa (9,3 prosenttia). Ulosottomaksujen budjetti oli 87 miljoonaa euroa, joten tavoite ylitettiin 4,4 miljoonalla eurolla. Muut maksullisen toiminnan tuotot olivat 305 192 euroa.

Ulosottomaksutulojen suhde vuonna 2022 oli 7,2 (7,0) prosenttia peritystä euromäärästä, joka oli 1,264 miljardia euroa.

Erilliskustannukset ulosottomaksulain mukaisen maksullisen toiminnan osalta olivat 31,4 (32,4) miljoonaa euroa ja yhteiskustannukset 36,0 (38,2) miljoonaa euroa. Erilliskustannuksiin lasketaan mukaan aineet, tarvikkeet ja tavarat, henkilöstökustannukset, vuokrat, palvelujen ostot sekä muut erilliskustannukset, jotka on suoraan kirjattu ydintoiminnoille. Yhteiskustannuksiin lasketaan tukitoimintojen kustannukset, poistot ja korot sekä poissaolokustannukset.

Vuonna 2022 Ulosottolaitokselta maksettiin alkuvuonna ulosottovarojen pankkitilin korkomenoja 172 344 (346 748) euroa. Vuonna 2020 korkoja ei tullut Ulosottolaitokselle. Kesästä 2022 lähtien Ulosottolaitokselle kertyi ulosottovarojen pankkitilin korkotuloja 353 906 euroa korkojen kääntynytä positiiviseksi. Kustannusvastaavuuslaskelmalle nämä on huomioitu myös maksullisen/maksuttomien suoritteiden kappalemäärien suhteen mukaisella kertoimella 0,6189 (0,6352 vuonna 2021).

Käyttöomaisuuden korko on laskettu käyttöomaisuuteen varainhoitovuoden aikana keskimäärin sidotulle pääomalle. Korko on laskettu käyttöomaisuuden alkuperäisestä hankintahinnasta ja nimelliskorkona on vuodelle 2022 käytetty Valtiokonttorin ilmoituksen mukaista 0,0 %. Vertailuvuosina 2021 ja 2020 korkokustannus on ollut 0,0 %.

Maksullisen toiminnan poistot vuonna 2022 olivat 1,55 (1,6) miljoonaa euroa. Poistojen määrä on kasvanut vertailuvuodesta 2020, kun Uljas -järjestelmän käyttöomaisuusarvoon lisättiin vuoden 2020 lopussa järjestelmämuutoksiin kuluneet aktivoitavat menot.

Kokonaiskustannukset olivat vuonna 2022 yhteensä 67,4 (70,6) miljoonaa euroa ja kustannusvastaavuus 24,3 (13,4) miljoonaa euroa. Kustannusvastaavuudeksi saatiin 136 prosenttia, kun se edellisenä vuonna oli 119 prosenttia. Tuottojen kasvu ja kokonaiskustannusten pieneneminen vaikuttivat kustannusvastaavuuden nousuun.

Ulosottomaksulain mukaisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma on esitetty seuraavassa taulukossa:

ULOSOTTOLAITOKSEN ULOSOTTOMAKSULAIN MUKAISEN MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA				
Osa-alueen nimi	Vuosi 2022 toteuma	Vuosi 2022 tavoite	Vuosi 2021 toteutuma	Vuosi 2020 toteutuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	91 444 253	86 800 000	83 678 166	84 101 161
<u>Maksullisen toiminnan muut tuotot</u>	305 192	200 000	292 756	119 290
Tuotot yhteensä	91 749 446	87 000 000	83 970 922	84 220 451
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 618		4 963	350 210
Henkilöstökustannukset	31 061 287		31 960 303	45 924 157
Vuokrat	399		28	4 212 516
Palvelujen ostot	14 296		37 084	3 370 435
<u>Muut erilliskustannukset</u>	307 584	-	386 555	218 708
Erilliskustannukset yhteensä	31 388 185	33 000 000	32 388 934	54 076 025
Tukitoimintojen kustannukset	24 557 463		24 336 170	20 749 956
Poistot	1 554 770		1 600 608	1 310 155
Korot	0		0	0
<u>Muut yhteiskustannukset</u>	9 921 554	-	12 276 679	
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	36 033 787	40 000 000	38 213 456	22 060 110
Kokonaiskustannukset yhteensä	67 421 972	73 000 000	70 602 390	76 136 135
KUSTANNUSVASTAAVUUS	24 327 474	14 000 000	13 368 532	8 084 315
Tuotot – kustannukset, euroa				
Kustannusvastaavuus - %	136 %	119 %	119 %	111 %
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN				
Tuotot-kustannukset, euroa				
Kustannusvastaavuus - %				
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				

1.4.4. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Ulosottolaitoksella ei ollut yhteisrahoitteista toimintaa vuonna 2022.

1.5. Tuotokset ja laadunhallinta

1.5.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Tässä kappaleessa kuvataan ulosoton keskeisten suoritteiden lukumääriä sekä velallistilanteen kehitystä.

Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet						
	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Tavoite 2022	Toteuma 2022	Toteuma 2022 / Tavoite 2022	Toteuma 2022 / Toteuma 2021
Perintätulos (milj. €)	1 157	1 203	1 080	1 264	17,1 %	5,1 %
Saapuneet asiat (1000 kpl)	3 051	2 838	3 200	2 801	-12,5 %	-1,3 %
Käsitellyt asiat (1000 kpl)	2 978	2 793	3 100	2 884	-7,0 %	3,3 %
Eri ulosottovelalliset lkm / vuosi	568 081	560 288	585 000	569 613	-2,6 %	1,7 %
Uusien velallisten lkm / vuosi	175 860	162 518	195 000	170 528	-12,5 %	4,9 %

Ulosoton perintätulos on vakiintunut yli miljardin euron tasolle jo reilun kymmenen vuoden ajan. Vuonna 2022 perintätulos, ulosottoon maksettu summa, oli historian korkein, 1,26 miljardia euroa. Perintätulos kasvoi edellisvuodesta hieman yli viisi prosenttia. Valtiolle perintätuloksesta kertyy vuosittain veroina, muina julkisoikeudellisina asioina ja sakkoina arviolta 350–400 miljoonaa euroa, loput tilitetään muille velkojille. Lisäksi ulosottolaitoksen käyttömaksuina peritään valtiolle asianosaisilta vuosittain yli 80 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 ulosottomaksutuloja kertyi noin 91,4 miljoonaa euroa, mikä on kaikkien aikojen korkein maksutulokertymä. Perintätuloksen rakenteessa on huomattavaa, että yksityisoikeudellisten asioiden osuus on kasvanut yli 10 prosenttiyksikköä kuluneen kymmenen vuoden aikana.

Perintätulokselle asetettu tavoite saavutettiin. Perintätulokseen ennakoitiin mahdollista väliaikaista tasopudotusta organisaatiouudistuksen alkuvuosille, mutta tulos on edelleen kasvanut. Hyvää perintätulosta selittää parhaiten ulosoton tehokkuus. Tietojen saanti on tietojärjestelmien myötä jatkuvasti kehittynyt, jolloin velallisen maksu- ja ansaintakyky pystytään selvittämään entistä nopeammin ja paremmin. Tällöin mm. toistuvaistuloja on pystytty löytämään ja ulosmittaamaan tehokkaammin. Lisäksi ulosoton sähköisen asioinnin kehittäminen on lisännyt palvelun tunnettavuutta ja käyttöä. Henkilöstön osaamistasoa ylläpidetään ja päivitetään koulutuksin.

Vireille tulevien asioiden määrään vaikuttaa taloustilanteen lisäksi erityisesti suurten velkojien, kuten Verohallinnon, perintäyritysten sekä pankkien toimet ja perinnän rytmitys eri vuosien välillä. Vuonna 2022 ulosottoon tuli vireille noin 2,8 miljoonaa asiaa, mikä oli 1,3 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Vireille tulleiden asioiden määrä jäi selvästi ennakoitua pienemmäksi. Aiemmin arvioitiin asumääräiden kasvavan erityisesti koronaviruspandemian seurauksena, mutta vaikutus on toistaiseksi ollut

odotettua vähäisempi. Tätä on osaltaan auttanut vielä vuoden 2022 aikana hyvällä tasolla pysynyt työllisyystilanne. Mahdollinen työllisyyden heikkeneminen ja jo vuoden 2022 aikana alkanut elinkustannusten nousu voivat kuitenkin jatkossa muuttaa tilannetta.

Kertomusvuonna ulosotossa käsiteltiin lähes 2,9 miljoonaa asiaa, mikä on 3,3 prosenttia edellisvuotta enemmän. Käsiteltyjen asioiden määrä kasvoi odotetusti verrattuna Ulosottolaitoksen rakennemuutoksen jälkeiseen, ensimmäiseen toimintavuoteen. Käsiteltyjen asioiden lukumäärän kehitys seuraa tavallisesti vireille tulleita asiamääriä ja vireille tulleiden ohella myös käsiteltyjen asioiden määrä jäi ennakoitua pienemmäksi. Vuoden lopussa oli vireillä hieman alle 2,1 miljoonaa asiaa, missä on laskua edellisvuoteen noin neljä prosenttia.

Vuonna 2022 ulosoton asiakkaana oli noin 570 000 eri velallista, mikä oli 1,7 prosenttia edellisvuotta enemmän. Vaikka koronapandemia aiheutti talouskehitykseen runsaasti epävarmuutta, ei tämä näkynyt vielä vuonna 2022 ennakoitun suuruisena velallismäärän kasvuna. Myös niin sanottujen uusien velallisten lukumäärä kasvoi odotettua vähemmän, noin viisi prosenttia edellisvuodesta. Uudella velallisella tarkoitetaan velallista, jolla ei ole ollut asioita vireillä ulosotossa vireille tuloa edeltävän vuoden aikana. Uusien velallisten osuus on tavallisesti noin kolmannes kaikista vuoden aikana ulosotossa olevista velallisista.

Ulosottolaitoksessa toteutuneita asunto-osakkeiden, kiinteistöjen ja irtaimen realisoiteja tilastoitiin vuonna 2022 hieman alle 3300 kappaletta, missä on kasvua edellisvuoteen 25 prosenttia. Toteutuneeseen myyntiin voi sisältyä yksi tai useampia myyntikohteita. Vuonna 2021 realisointien määrä odotetusti laski koronapandemian ja ulosoton organisaatiouudistuksen vuoksi ja vuonna 2022 lukumäärä palasi takaisin pidemmän aikavälin tavanomaiselle tasolle. Realisointien lisäksi myös vireille tulleiden ja toteutuneiden häätöjen lukumäärät kasvoivat edellisvuodesta. Pandemian aikana voimassa ollut väliaikaislainsäädäntö vaikutti osaltaan siihen, että häätöjen lukumäärät vuosina 2020 ja 2021 olivat pitkää aikaväliä matalammalla tasolla. Häätöjen lukumäärään voi vaikuttaa myös elinkustannusten nousu.

Eryistäytäntöönpanossa keskitytään velallisiin, joiden varallisuuden selvittäminen ja siihen liittyvät toimenpiteet vaativat erityisen suuria työmääriä. Tutkinnan ja toimenpiteiden kohteina ovat usein erilaiset keinokeiset järjestelyt, joilla pyritään välttämään maksuvelvoitteiden suorittamista ja siirtämään omaisuutta velkojien ulottumattomiin. Eryistäytäntöönpanotoimien kohteilla saattaa olla kytkentöjä talousrikollisuuteen ja harmaaseen talouteen. Eryistäytäntöönpano vastaa lisäksi mm. EU:n ja YK:n pakotepäätösten täytäntöönpanosta.

Velallisia siirtyy erityistäytäntöönpanoon lähinnä kahdella tavalla. Joko normaaliperinnässä havaitaan epäily runsaasti selvitystyötä aiheuttavasta velallisen väärinkäytöksestä tai tapaus tulee ilmi toisen viranomaisen, kuten poliisin tai Verohallinnon toimesta.

Erityistäytäntöönpanon keskeiset tunnusluvut						
	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Tavoite 2022	Toteuma 2022	Toteuma 2022 / Tavoite 2022	Toteuma 2022 / Toteuma 2021
Erityistäytäntöönpanon perintätulos (milj. €)	29	30	25	33	32,3 %	11,0 %
Selvitettäväksi otetut velalliset	253	313	300	256	-14,7 %	-18,2 %
Käsitellyt velalliset (käsitteilykyky, päätetyt toimeksiannot)	332	281	300	296	-1,3 %	5,3 %
Toimenpiteet väärinkäytötapauksissa*	93	106	100	106	6,0 %	0,0 %

Erityistäytäntöönpanolle on ominaista suurikin vuosittainen vaihtelu niin toteutuneessa perintätuloksessa kuin muissa sen keskeisissä tunnusluvuissa. Selvitettävät tapaukset ovat usein pitkäkestoisia, selvitysaika voi olla jopa useita vuosia. Vuonna 2022 erityistäytäntöönpanon perintätulos oli noin 33 miljoonaa euroa, mikä oli 11 prosenttia edellisvuotta enemmän. Tavoitteeksi asetettu taso ylitettiin yli 30 prosentilla.

Erityistäytäntöönpanoon otettiin selvitettäväksi 256 velallista, missä oli laskua edellisvuoteen noin 18 prosenttia. Selvitettäväksi otettujen velallisten määrä jäi tavoitteeksi asetetusta tasosta (300 velallista) noin 15 prosenttia. Lukua tulkittaessa on kuitenkin tärkeää huomioida, että sen lisäksi vuoden 2022 aikana erityistäytäntöönpanoon tuli vireille pakotevastaajia yhteensä 1539 kappaletta. Henkilöiden ja yhteisöjen varojen jäädyttämiset työllistivät toimintayksikköä poikkeuksellisen paljon. Laajojen ja haastavien pakoteasioiden tehokas täytäntöönpano edellytti muun muassa toimintayksikön sisäistä uudelleenorganisointia, henkilöstön perehdyttämistä, tehostettua viranomaisyhteistyötä, tiivistä yhteistyötä ulosoton hakijan, ulkoministeriön, kanssa ja toimintaa kansainvälisissä yhteyksissä. Yksikölle osoitetut lisäresurssit olivat välttämättömiä. Pakotteet hidastivat jonkin verran toimintayksikön perustehtävän hoitamista ja vaikuttivat myös vireille tulleiden vastaajien määrään.

Käsiteltyjen velallisten lukumäärät koskevat ainoastaan päätettyjä toimeksiantoja. Vuonna 2022 erityistäytäntöönpanon käsitteilykyky oli 296 velallista. Käsiteltyjen velallisten lukumäärä kasvoi edellisvuodesta hieman yli viisi prosenttia ja oli käytännössä tavoitteeksi asetetulla 300 velallisen tasolla.

1.5.2. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Ulosoton palvelukykyä ja toiminnan laatua kuvaavat viralliset tulostavoitetunnusluvut ovat keskimääräinen käsitteilyaika sekä asioiden ja rahamäärien perintäprosentit. Seuraavassa on kuvattu palvelukykyä ja laatua myös eräiden muiden tunnuslukujen valossa. Näitä ovat maksamalla selviytyneiden velallisten osuus eri velallisista vuoden aikana, osuus asioista ja velallisista, joiden vireilläolo ulosotossa on saatu päätökseen ensimmäisen kolmen kuukauden aikana sekä vähintään kaksi vuotta vireillä olleiden velallisten osuus.

Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu						
	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Tavoite 2022	Toteuma 2022	Toteuma 2022 / Tavoite 2022	Toteuma 2022 / Toteuma 2021
Käsittelyaika keskimäärin, kk	7,3	9,1	8,4	9,3	10,7 %	2,2 %
Perintäprosentti asiamääristä ¹	41,5 %	42,6 %	42,0 %	41,8 %	-0,2 %-yks.	-0,8 %-yks.
Perintäprosentti rahamääristä ¹	38,6 %	43,8 %	38,0 %	38,7 %	+0,7 %-yks.	-5,1 %-yks.
Maksamalla selviytyneet velalliset, %	35,6 %	35,3 %		36,7 %		+1,4 %-yks.
Osuus asioista, vireillä max 3kk ²	46,0 %	39,6 %		49,5 %		+ 9,9 %-yks.
Osuus velallisista, vireillä max 3kk ²	61,9 %	58,0 %		61,9 %		+3,9 %-yks.
Osuus velallisista, vireillä 2 vuotta tai enemmän	4,8 %	5,1 %		4,5 %		-0,6 %-yks.
1 (Ulosottoon maksetut + suoraan hakijalle maksetut) / (ulosottoon maksetut + suoraan hakijalle maksetut + varattomat/tuntemattomat)						
2 Osuus asioista / velallisista, joiden vireilläolo on saatu päätökseen vireille tuloa seuraavan 3 kk aikana.						

Käsiteltyjen asioiden keskimääräinen käsittelyaika oli vuonna 2022 9,3 kuukautta, kun tavoitteeksi oli asetettu 8,4 kuukautta. Edellisvuoteen verrattuna keskimääräinen käsittelyaika kasvoi 0,2 kuukautta. Keskimääräinen käsittelyaika lasketaan liukuvana keskiarvona edellisen 12 kuukauden aikana loppuun käsitellyistä asioista ja organisaatiouudistuksen aikana pidempään vireillä olleiden asioiden loppuun käsitteleminen on toistaiseksi pitänyt toteutuneen käsittelyajan tavoiteltua korkeampana.

Perinnän onnistumisprosentit kuvaavat asia- ja rahamääristä laskettuina, kuinka monta prosenttia ulosottoon ja suoraan hakijoille maksettujen asioiden ja rahasaatavien osuus on ulosottoon ja suoraan hakijoille maksettujen sekä varattomaksi todettujen asioiden ja rahasaatavien yhteismäärästä. Tunnusluvut on laskettu asia- ja korollisten rahamäärien päätyneistä vireilläoloista.

Kuluneen kymmenen vuoden aikana asioista lasketut perintäprosentit ovat vaihdelleet 40 ja 53 välillä, rahamääristä laskettuna 35 ja 44 välillä. Vuonna 2022 perinnän onnistumisprosentit sekä asia- että rahamääristä laskettuna laskivat edellisvuoteen verrattuna. Perintäprosentti asioista oli noin 42, rahamääristä laskettuna puolestaan 39. Molemmat toteumat olivat kuitenkin käytännössä tavoitetasolla. Koska perintätulos kuitenkin edelleen nousi, johtui laskennallisten perinnän onnistumisprosenttien lasku käytännössä kasvaneista käsitellyistä asia- ja rahamääristä, joissa edellisvuotta suuremmissa osuuksissa todettiin varattomuuseste.

Toiminnan tehokkuutta ei voida arvioida pelkästään perinnän onnistumisprosentteilla. Erityisesti raha- mutta myös asiamäärillä mitattujen saatavien perintäprosenttiin voi vaikuttaa satunnaisvaihtelu, sillä yksittäinen, suuri vireille tullut rahasaatava voi muuttaa tunnusluvun tasoa.

Edellä mainittuja täydentävä tunnusluku on maksamalla veloistaan selviytyneiden velallisten osuus kaikista velallisista. Laskelmassa huomioidaan maksamalla

selviytyminen vuoden aikana vain kerran. Lisäksi maksaneiden ja varattomuusesteellisten velallisten osuus on suhteutettu vuoden aikana vireillä olleiden velallisten määrään – riippumatta vireilläolojen lukumäärästä. Vuodesta 2015 alkaen maksamalla veloistaan selvinneiden velallisten osuus on vaihdellut 35 ja 40 prosentin välillä. Vuonna 2022 osuus oli 37 prosenttia.

Ulosoton laadusta kertoo myös toiminnan etupainotteisuus, jota kuvaavat osuudet asioista ja velallisista, joiden vireilläolo on saatu päätöksen ensimmäisen kolmen kuukauden aikana. Asioiden vireilläoloista lähes 50 ja velallisten vireilläoloista 62 prosenttia saatiin päätökseen kolmen kuukauden kuluessa vireille tulosta. Vähintään kaksi vuotta ulosotossa yhtäjaksoisesti olleiden velallisten osuus laski hieman edellisvuodesta ja oli vuonna 2022 4,5 prosenttia.

1.6. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Kertomusvuoden päättyessä Ulosottolaitos oli toiminut yhden viraston valtakunnallisena organisaationa kaksi vuotta. Alun haasteiden jälkeen toiminta alkoi olla vakiintunutta. Henkilöstö oli saatu pääosin rekrytoitua, koulutettua ja perehdytettyä uusiin työtehtäviin. Erityisinä painopisteinä olivat kertomusvuonna henkilöstön osaamisen varmistaminen ulosoton tietojärjestelmän Uljaan osalta sekä uusien henkilöiden substanssiperehdytyksen laatu ja yhdenmukaisuus. Näihin kokonaisuuksiin panostetaan tulevana vuosinakin.

Organisaatiouudistuksen toimeenpanon jälkeisenä vuonna 2021 työnjako toimintayksiköiden välillä koettiin osin epäselväksi, ja se herätti kritiikkiä. Saatuun palautteeseen reagoitiin kertomusvuoden aikana työnjakoa selkeyttävillä linjauksilla. Kertomusvuoden aikana tunnistettiin kehittämistarpeita myös laitoksen esihenkilötehtävissä toimivan täytäntöönpanohenkilöstön toimenkuvien tarkoituksenmukaisuudessa. Erityisesti tullaan tutkimaan mahdollisuuksia edelleen keskittää hallinnollisten asioiden käsittelyä keskushallintoon esihenkilöiden työtaakan keventämiseksi.

Henkilöstövoimavarojen jakautuminen toimintayksiköihin niiden työmäärien edellyttämällä tavalla voitiin ottaa kertomusvuonna lähempään tarkasteluun arviointia tukevien tilastotietojen kehittymisen ja työnjakojen selkiytymisen myötä. Tämän arvion pohjalta ryhdyttiin toteuttamaan tasaisempaa työnjakoa edistäviä virkasiirtoja toimintayksiköiden välillä luonnollista poistumaa hyödyntäen. Jatkossakin voimavarojen kohdentumista tullaan arvioimaan säännöllisesti ja arvioinnin perusteella tarpeelliseksi katsottavia toimenpiteitä toteutetaan yhteistoiminnassa henkilöstön kanssa.

Ulosottolaitoksen henkilöstöpoliittiset periaatteet vahvistettiin tulossopimuksessa sovitun mukaisesti kertomusvuonna. Periaatteet laadittiin yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa ja henkilöstöä kuultiin valmistelun edetessä. Henkilöstöpolitiikan yleisenä tavoitteena on lisätä henkilöstön kokemusta avoimuuden ja oikeudenmukaisuuden toteutumisesta. Kaikille samat mahdollisuudet antavilla yhteisillä menettelytavoilla pyritään edistämään

virkamiesten yhdenvertaisuutta, työhyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Henkilöstöpoliittiset periaatteet toimeenpannaan sopimalla periaatteiden edistämiseksi tarpeellisista toimenpiteistä yksikkötasolla ja seuraamalla niiden toteutumista tulevina vuosina.

Ulosottolaitoksen henkilöstöhallinnon ohjeistuksen päivitystyö käynnistettiin ja jatkuu edelleen vuonna 2023.

Rakennemuutoksen toimeenpanon jälkeiset mittavat rekrytoinnit ja henkilöstön aktiivinen liikehdintä tehtävästä toiseen olivat kertomusvuoden aikana tasaantumaan päin. Henkilöstömäärässä päästiin jo lähelle uudistuksessa suunniteltua 1 160 henkilötyövuoden tasoa. Kirjanpitoyksikön toteutuneiden henkilötyövuosien määrä oli kertomusvuonna 1 153 henkilötyövuotta (1 099 htv v. 2021, 1097 htv v. 2020/).

Tarkemmat tiedot kirjanpitoyksikön henkisten voimavarojen hallinnasta ja kehittymisestä ovat liitteessä 19.

1.6.1 Osaamisen kehittäminen

Ulosottolaitoksen henkilöstön osaamisen kehittämiseen oli kertomusvuonna käytettävissä aiempaa paremmat valmiudet koulutuspäällikön aloitettua virassa toukokuussa. Valtakunnallisia koulutusilaisuuksia järjestettiin laaditun koulutussuunnitelman mukaisesti. Samalla aloitettiin henkilöstön osaamistarpeisiin perustuva koulutusohjelmien kehitystyö, jonka tuloksia on nähtävillä vuodesta 2023 alkaen. Koulutuksen suunnittelussa otettiin huomioon sekä henkilöstön omista että sisäisen tarkastuksen havainnoista esille nousseita koulutustarpeita. Ulosottolaitoksessa toimii koulutustyöryhmiä, joiden jäsenet nostavat esiin toimintayksiköissä tunnistettuja koulutustarpeita, osallistuvat koulutusten suunnitteluun, laativat ja tarkastavat koulutusmateriaaleja sekä toimivat kouluttajina. Akuutteihin koulutustarpeisiin vastattiin myös järjestämällä ajankohtaisista aiheista tietoiskuja ja infotilaisuuksia.

Ulosottolaitoksen henkilöstöä kannustettiin edelleen valtion yhteisen sähköisen oppimisympäristön, eOppivan, kurssitarjonnan hyödyntämiseen omaehtoisesti. Valtionhallinnon yhteisten sisältöjen lisäksi eOppivassa on tarjolla myös useita Ulosottolaitoksen omia koulutuksia, jotka ovat pysyvästi koko henkilöstön käytettävissä ajasta tai paikasta riippumatta. Ulosottolaitoksen henkilöstöpoliittisten periaatteiden laatimisen yhteydessä julkaistiin myös opintovapaaperiaatteisiin ja omaehtoisen opiskelun tukemiseen liittyvät ohjeet.

Kertomusvuonna eOppivassa julkaistiin Ulosottolaitoksen yhteinen perehdytysohjelma, joka kattaa työnantajan velvollisuuksiin kuuluvan perehdytyksen työpaikkaan ja sen olosuhteisiin. Samaa perehdytyskoulutusta käytetään kaikille virkamiehille, myös esihenkilöasemassa oleville. Vuonna 2022 esihenkilöiden koulutus painottui työhyvinvoinnin teemaan liittyviin koulutuksiin ja valmennuksiin. Esihenkilöille räätälöity koulutusohjelma rakentuu osana koulutusohjelmien kehitystyötä vuonna 2023.

Tietojärjestelmäkoulutusta järjestettiin Uljaksen ja HILDA-asianhallintajärjestelmän käyttäjille. Toimintavuonna oli käynnissä johtamisen ja yritysjohtamisen erityisammattitutkintoon johtava ohjelma (Ulosotto JYEAT). Ulosottolaitoksen henkilöstöä oli suorittamassa työn ohella ns. oikeustradenomitutkintoon johtavaa koulutusta ammattikorkeakoulussa.

Kiekun Osaava-toiminnallisuuden käyttöönotto käynnistettiin kertomusvuoden aikana mm. opastamalla henkilöstöä Osaavan käyttöön sekä valmentavan johtamisen ja työotteen periaatteisiin. Operatiivinen Osaavan käyttö tulee ajoittumaan vuoden 2023 puolelle.

Kertomusvuoden aikana ilmoittautumista vaativiin koulutuksiin osallistui noin 4 100 henkilöä. Koulutusmäärä henkilöä kohden palasi vuoden 2020 tasolle (1,8 päivää/hlö) rakenneuudistuksen toimeenpanovuoden 2021 vähäisen koulutusmäärän jälkeen. Koulutusmäärien tilastointi perustuu henkilöstön omiin ilmoituksiin koulutuksiin osallistumisesta. Ulosottolaitoksessa verkkokoulutusten osuus on kasvanut voimakkaasti, mistä syystä on mahdollista, että omalta työpäätteeltä käsin suoritettujen verkkokoulutusten tuntimääriä ei aina ole kohdennettu koulutuspoissaoloihin. Kertomusvuonna henkilöstön koulutuksen toteutuneet kustannukset ylittivät selvästi kahden edellisen vuoden kustannustason. Rakenneuudistuksen toimeenpanon ja koronapandemian poikkeusoloihin liittyvän laajan etätöyön jälkeen Ulosottolaitoksessa arvioitiin perustelluksi järjestää uusien toimintayksiköiden verkostoitumis- ja koulutustilaisuuksia lähitapaamisina, mikä lisäsi kustannuksia voimakkaasti.

1.6.2 Työhyvinvointi, työsuojelu ja työturvallisuus

Ulosottolaitoksen henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen oli toimintakertomusvuonna tärkeä painopistealue, koska henkilöstön jaksamisessa oli tunnistettu haasteita. Toimenpiteitä edellyttävä kokonaiskuva henkilöstön työhyvinvoinnin tilasta muodostettiin mm. sairauspoissaolojen negatiivisen kehityksen, VMBaron ja muiden henkilöstökyselyiden tulosten, työterveyshuollon työpaikkaselvitysten havaintojen sekä työkyvyttömyyseläkemaksuihin liittyvän epätoivottavan kehityksen perusteella. Työhyvinvoinnin edistämiseen panostettiin kertomusvuonna monin erin toimin.

Ulosottolaitoksessa käynnistettiin työhyvinvointihanke, jossa yhteistyössä ulkopuolisen palveluntarjoajan kanssa tarjottiin kaikille viraston esihenkilöille kuormituksen hallinnan ja valmentavan johtamisen valmennusta, järjestettiin henkilöstöinfoja sekä johdon työpaja. Myös hetipurku-vastaavien toimintamalli otettiin käyttöön. Sen myötä 15 Ulosottolaitoksen virkamiestä kouluttautui akuutin henkisen kuormituksen vertaistuellisiksi purkajiksi.

Työeläkevakuuttaja Kevan kanssa tehtävän yhteistyön tiivistämistä käynnistettiin kertomusvuoden aikana. Yhteistyötä ja siihen liittyviä prosesseja kehitetään edelleen osana asiakassuunnitelman laatimista. Tiedolla johtamisen edistämiseksi otettiin käyttöön Kevan Avaintiedot -palvelu.

Henkilöstön jaksamista tuettiin käynnistämällä Kelan tukemia Kiila-kuntoutusryhmiä, joissa painopisteenä oli kuntoutukseen osallistuvien henkisen hyvinvoinnin tukeminen ja edistäminen.

Ulosottolaitoksessa käynnistettiin kertomusvuonna uuden työsuojeluorganisaation toiminta. Työsuojeluhenkilöstö nimettiin ja koulutettiin tehtäviinsä, työsuojelutoimikunnat perustettiin ja ne aloittivat työnsä. Kertomusvuonna järjestettiin Ulosottolaitoksen työsuojeluhenkilöstön koulutuspäivä, jonka teemana oli psykososiaalisen kuormituksen hallinta.

Työturvallisuuslain edellyttämä vaarojen arviointi toteutettiin yhtenäisesti koko laitoksessa kertomusvuoden aikana. Työn vaaroja tunnistettiin ja arvioitiin sekä maantieteellisesti että henkilöstöryhmittäin. Tarvittavia henkilösuojoinlinjauksia ja niihin liittyviä hankintoja toteutettiin.

Kertomusvuoden aikana Ulosottolaitokseen tehtiin kuusi Aluehallintoviraston työsuojelutarkastusta. Osassa tarkastushavainnoista Ulosottolaitosta veloitettiin ryhtymään toimenpiteisiin psykososiaalisen kuormituksen hallitsemiseksi.

2. Konkurssiasiamiehen toimisto

2.1. Johdon katsaus

Epävarma taloudellinen tilanne, koronaviruspandemiaa seurannut Venäjän hyökkäyssotaan liittyvä energiakriisi, sekä voimakas inflaatio ovat vaikuttaneet yritysten taloudelliseen tilanteeseen ja maksukyvyttömyysmenettelyjen määrään. Konkurssiasiamiehen toimiston (KAM) näkökulmasta tämä globaali muutos on vaikuttanut valvottavana olevien konkurssipesien määrän kasvuun. Riski maksukyvyttömyysmenettelyjen määrän kasvamisesta edelleen on olemassa, kun otetaan huomioon vallitseva talouden epävarmuus ja se, että osa yrityksistä on tuettuna selvinnyt tähän tilanteeseen edeltävästä pandemian ajasta. KAM on seurannut ja seuraa tiiviisti maksukyvyttömyysmenettelyjen kehitystä.

Konkurssihakemuksia tehtiin vuonna 2022 yhteensä 2 656 kappaletta (2 473), mikä on 7,4 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuonna 2022 aloitettiin 2 189 (1 945) konkurssimenettelyä. Aloitetujen konkurssien määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna 12,5 prosentilla.

Yrityssaneerausten määrä on ollut tavanomaisella tasolla. Yrityssaneeraushakemusten määrä oli vuonna 2022 yhteensä 339 (331), mikä on 2,4 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Aloitetujen saneerausmenettelyjen määrä oli 209 kpl (221), mikä on puolestaan 5,4 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Kosti-asianhallintajärjestelmän kehitysprojekti on edelleen viivästynyt, eikä uutta järjestelmää ole saatu tuotantoon. Projektiorganisaatiota ja sen toimintatapoja on jälleen uudistettu yhteistyössä Oikeusrekisterikeskuksen ja toimittajayhtiön kanssa.

Kostin kehitystyö on KAM:lle ja kaikille järjestelmän käyttäjille ensiarvoisen tärkeä niin menettelyjen sujuvuuden kuin valvontatyön tehokkuudenkin kannalta. Lisäksi KAM on tämän vuoden alusta ollut velvollinen perimään Kosti-asianhallintajärjestelmän käyttömaksua. Maksut peritään, kun uusi järjestelmä saadaan tuotantoon.

Oikeusministeriön hanke Oikeushallinnon erityisviranomaiset -viraston perustamiseksi on keskeytynyt.

Konkurssiasiamiehen toimiston yhteiskunnallisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteuttaminen on Kosti-projektin viivästystä sekä sen vaikutusta erityistarkastusten ja julkisselvitysten volyymiin lukuun ottamatta edennyt suunnitellusti, ja tulosneuvottelussa vuodelle 2022 asetetut muut keskeiset tavoitteet saavutettiin.

2.2. Toiminnallinen tuloksellisuus ja tehokkuus

Tulosopimuksessa vuoden 2022 toiminnalliselle tuloksellisuudelle asetettiin kolme keskeistä tavoitetta:

- hyvä pesähoito- ja yrityssaneeraustapa toteutuu käytännössä
- tietojärjestelmät tukevat tehokkaan valvontatyön prosesseja
- organisaatorakenne ja toimitilat mahdollistavat tehokkaan toiminnan

Vuonna 2022 tuli vireille yhteensä 100 valvonta-asiaa: 18 toimenpidepyyntöä, kahdeksan valvonta-asiaa, 38 lausuntopyyntöä tuomioistuimilta, 31 tietopyyntöä ja viisi muuta asiaa. Perusvalvonta- ja ohjaustyön lisäksi vuoden 2022 aikana käsiteltiin yhteensä 100 valvonta-asiaa, ja vireillä oli vuoden vaihteessa 19 valvonta-asiaa.

Pesähoitajien toiminnasta tehtiin konkurssiasiamiehelle 17 ja selvittäjän toiminnasta yksi toimenpidepyyntö, mikä oli selvästi aiempaa vähemmän. Toimenpidepyyntöihin annettiin 17 vastausta keskimääräisen käsittelyajan ollessa ainoastaan 2,5 kuukautta (mediaani 2,1 kuukautta). Tavoitteeksi asetetun kuuden kuukauden enimmäisaika alitettiin selvästi.

Konkurssiasiamiehen hakemuksesta tuomioistuin vapautti pesähoitajan tehtävästään yhdessä konkurssipesässä. Asiasta tehtiin Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimivalle valvontalautakunnalle ilmoitus, jonka käsittely on kesken. Lisäksi toinen pesähoitaja vapautettiin omasta pyynnöstään perustellusta syystä tehtävästään neljässä konkurssipesässä.

Valvontalautakunta antoi vuonna 2022 kahdelle asianajajalle varoituksen konkurssiasiamiehen vuonna 2016 ja 2021 tekemien ilmoitusten perusteella.

Tuomioistuimille annettiin vuoden aikana 38 lausuntoa, joista valtaosassa oli kyse pesähoitajan palkkion määrästä konkurssin rautessa. Tietopyyntöihin annettiin 31 vastausta.

Konkurssiasiaain neuvottelukunta vahvisti vuoden 2022 aikana muutoksia velkojainkokousta ja päätösvallankäyttöä koskevaan suositukseen (nro 7), velallisen

neuvontaa ja ohjausta koskevaan suositukseen (nro 15) sekä selvittäjän asemaa ja tehtäviä koskevaan suositukseen (nro 16).

2.3. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus, tuotokset ja laadunhallinta

Konkurssien ja yrityssaneerausten määrä on kehittynyt seuraavasti:

KAM: Konkurssit 2018 - 2022					
	2018	2019	2020	2021	2022
Hakemukset	2 534	2597	2 135	2 473	2 656
Asetettu	1 882	1 990	1 888	1 945	2 189
Peruuntunut	54	52	41	42	64
Rauennut	1 165	1 286	1 468	1 254	1 379
Loppukokous	575	529	502	562	474
Vireillä	3 051	3 131	2 950	2 981	3 234

KAM: Yrityssaneeraukset 2018 - 2022					
	2018	2019	2020	2021	2022
Hakemukset	408	366	336	331	339
Aloitettu	234	239	218	221	209
Lakannut	112	90	96	89	98
Ohjelma vahvistettu	187	136	115	142	103

Konkurssiasiamiehen toiminnan keskeisenä tavoitteena on, että taloudellisten väärinkäytösten tekemis- ja hyötymismahdollisuudet ovat vähentyneet. Tehokkaalla konkurssien selvittämisellä edesautetaan sitä, että rikosvastuu konkurssisiin liittyvässä talousrikoksissa toteutuu ja tietoisuus suuresta kiinnijäämisriskistä lisääntyy. Välineinä ovat julkisselvitykset sekä velallisen ja konkurssipesien toiminnan erityistarkastusten toteuttaminen ja myös se, että insolvenssijärjestelmä itsessään toimii luotettavasti ja tehokkaasti.

KAM: Julkisselvitykset 2018 - 2022					
	2018	2019	2020	2021	2022
Aloitettu	59	60	75	46	26
Lopputilitys	73	44	33	39	25
Vireillä kpl	470	486	528	535	536

Vuonna 2022 aloitettiin vain 26 uutta julkisselvitystä, mikä on selvästi edellistä vuotta 2021 vähemmän ja noin puolet aiemmin tavanomaisesta määrästä. Keskeisenä syynä tähän on ollut Kosti-projekti ja sen viivästyminen. Viivästyksen vuoksi KAM:lla ei enää ole käytettävissä projektiin tarkoitettuja lisäresursseja. Useiden asiantuntijoiden voimavaroja on jouduttu käyttämään Kosti-projektin toteuttamiseen, mikä on merkittävästi vähentänyt perusvalvontaa kuten julkisselvitystarpeen arviointia. Vireillä on 536 julkisselvitystä, mikä on 16,5 prosenttia kaikista vireillä olevista konkurseista.

KAM: Velallisen ja konkurssipesän hallinnon tarkastukset 2018 – 2022					
	2018	2019	2020	2021	2022
Velallinen	59	66	88	50	32
Kirjanpito	39	47	65	43	33
Konkurssipesä	20	7	3	1	-
Yhteensä kpl	118	120	156	94	65

Velallisen toiminnan erityistarkastuksia ja kirjanpidon loppuun saattamisia tehtiin 65 kpl, mikä alittaa huomattavasti aiemmin tavanomaisen määrän. Tarkastusten vähentymisen pääasiallisena syynä voidaan arvioida olevan edellä todetun resurssivajeen.

2.4. Talous- ja tilinpäätösanalyysi

Konkurssiasiamiehen toimisto kuuluu kirjanpidollisesti Ulosottolaitoksen kirjanpitoyksikköön, joka yhdessä Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen kanssa tuottaa toimistolle palveluja.

Konkurssiasiamiehen toimiston menot ovat kehittyneet seuraavasti:

KAM: Toimintamenot 2018 - 2022 (1000 €)					
	2018	2019	2020	2021	2022
Palkat	818	840	940	1 031	981
Muut menot	864	871	1 041	1 059	715
Yhteensä	1682	1 711	1 981	2 090	1 696
Tulot	-300	-169	-207	-168	-213
Menot (netto)	1382	1 542	1 773	1 922	1 483

Toimiston toimintamääräraha vuodelle 2022 oli 1 742 000 euroa. Lisäbudjetissa KAM sai 12 675 euroa palkkausten tarkistukseen. Budjettiin sisältyi myös suunniteltu siirtomäärärahojen käyttö 157 600 eurolla. Lopulliseksi vuoden 2022 budjetiksi tuli siten 1 912 275 euroa. Toteutuneet nettomenot olivat 1 483 456,29 euroa, joten budjetti alitettiin 428 818,71 eurolla. Toimiston siirtyvä määräraha on säästön myötä noussut 1 329 140,28 euroon (75,8 %). Siirtyvän määrärahan kasvattaminen on tarpeen Kosti-projektin toteuttamisen varmistamiseksi.

Kieku-järjestelmästä saatavia taloushallinnon raportteja on hyödynnetty sekä menojen että erityistarkastus- ja julkisselvityskulujen takaisinperinnän seurannassa.

KAM: Erityistarkastusten kustannukset 2018 – 2022					
	2018	2019	2020	2021	2022
Kulut brutto 1 000 €	701	713	921	925	579
Takaisinperintä	299	169	218	167	213
Kulut netto alv 0 %	402	544	703	758	366
Perintä %	42,7	23,7	23,6	18,1	36,8

Erityistarkastusmenoihin on budjetoitu 850 000 euroa, ja ne muodostavat pääosan toimiston muut palvelut –menoista. Takaisinperintätavoitteeksi on budjetoitu 150 000 euroa, joten erityistarkastusten nettobudjetti on 700 000 euroa.

Erityistarkastusmenot olivat vuonna 2022 yhteensä 578 568,20 euroa, ja konkurssipesiltä saatiin perittyä kustannuksista takaisin 212 785,72 euroa. Tarkastusten nettokustannukset 365 782,48 euroa alittivat budjetoidun nettomäärän 334 217,52 eurolla.

Momentin keskitetyksi maksettavat menot on huomioitu Ulosottolaitoksen tulos-sopimuksessa.

Konkurssipesät tilittivät vuonna 2022 konkurssilain 19 luvun 9 §:n nojalla valtiolle ns. vähäisinä varoina yhteensä 216 346,95 euroa (57 740,15), mitä määrää ei ole budjetoitu tuloksi.

KAM: Julkisselvitysten kustannukset 2018 – 2022					
	2018	2019	2020	2021	2022
Kulut brutto 1 000 €	995	1 178	1 006	968	558
Takaisinperintä	175	145	331	107	177
Kulut netto alv sis.	820	1 033	675	861	381
Velkojille 1 000 €	1 923	187	636	1 739	328
Julkisselvityskuluihin ja takaisinperintään sisältyy arvonlisävero					

Julkisselvitysten kustannukset olivat yhteensä 558 230,09 euroa (sis. alv). Kustannukset eivät sisälly toimiston määrärahoihin, vaan ne maksetaan erillisestä 1 200 000 euron arviomäärärahasta momentilta 25.10.50.5 Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset.

Konkurssipesiltä perittiin aiemmin maksettuja julkisselvityskuluja takaisin yhteensä 177 234,49 euroa. Velkojille jaettiin vuonna 2022 päättyneistä julkisselvityspesistä jako-osuuksia yhteensä 327 715,67 euroa.

2.5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Edellä mainittujen valvonnan volyymivaikutusten lisäksi merkittävästi viivästynyt Kosti-projekti vaikuttaa myös KAM:n henkisiin voimavaroihin. Toimenpiteitä näiden haasteiden voittamiseksi on aktiivisesti suunniteltu ja toteutettu yhdessä. Kosti-projektin uudelleen tarkennettu, onnistunut päättäminen on edellytys, jotta toimiston työtilanteessa päästään niin henkisesti kuin valvontavolyymien näkökulmasta

tasapainoon.

Syyskuusta 2022 alkaen KAM:ssa on noudatettu hybridityömallia siten, että kaavamaisten sääntöjen sijaan kukin itse rytmittää etä- ja toimistotyöt parhaiten työntekoonsa sopivaksi. Toimistossa paikan päällä tehtävässä työssä tärkeimpänä asiana on työyhteisön rakentaminen ja yhteenkuuluvuuden ja työiihtyvyyden edistäminen.

Vuonna 2022 toimiston henkilökuntaan on kuulunut konkurssiasiamies, toimistopäällikkö, kuusi konkurssiylitarkastajaa, osastosihteeri ja kaksi toimistosihteeriä. Toimiston palveluksessa oli myös korkeakouluharjoittelija.

2.6. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Konkurssiasiamiehen toimiston sisäisen valvonnan tilaa on arvioitu valtiovarain controller-toiminnon laatimaa, sisäisen valvonnan arviointikehikkoa koskevaa suositusta soveltaen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arvioidaan toimivan KAM:n toiminnan laajuuteen ja laatuun sekä riskeihin nähden asianmukaisesti.

Apulaisoikeuskansleri on 26.6.2022 antanut huomautuksen asian viivytyksetöntä käsittelyä koskevien säännösten vastaisesta menettelystä konkurssiasiamiehen toimistolle ja asian esittelijänä toimineelle konkurssiylitarkastajalle (käsittelyaika yli neljä vuotta).

Pesänhoitajiin kohdistuneiden toimenpidepyyntöjen käsittelyaikoihin on kiinnitetty edelleen erityistä huomiota. Pitkään vireillä olleita toimenpidepyyntöjä on saatu ratkaistua ja avoinna olevien asioiden määrä on laskenut selvästi. Viime vuonna vireille tulleiden toimenpidepyyntöjen osalta käsittelyaika on erinomaisella tasolla.

3. Tilinpäätösanalyysi

Ulosottolaitoksen kirjanpitoyksikköön ovat kuuluneet 1.10.2016 lähtien Ulosotto ja Konkurssiasiamiehen toimisto. Ulosoton organisaatio uudistui 1.12.2020, kun alueelliset ulosottovirastot, Ahvenanmaan maakunnanvoudinvirasto ja Valtakunnanvoudinvirasto yhdistyivät valtakunnalliseksi Ulosottolaitokseksi.

Kirjanpitoyksikön tilinpäätökseen liittyvät lisätiedot ja liitteet on kuvattu luvussa 7.

3.1. Rahoituksen rakenne

Ulosottolaitoksen talousarvion tilille 25.20.01 myönnettiin vuodelle 2022 määrärahaa 106 966 000 (108 741 000) euroa. Vuoden 2022 toisessa lisäbudjetissa Ulosottolaitokselle saatiin 1 985 000 euroa lisärahoitusta, josta ulosoton osuus oli 1 972 325 euroa ja konkurssiasiamiehen osuus 12 675 euroa. Kokonaisrahoitukseksi vuodelle 2022 ta-tilille 25.20.01 muodostui yhteensä 108 951 000 (111 741 000) euroa.

Oikeusministeriö siirsi alkuvuodesta 2022 määrärahaa Ulosottolaitokselta Oikeusrekisterikeskukselle 12 960 000 (11 899 860) euroa palvelusopimuksen mukaisten ICT-menojen maksamista varten. Kyseistä määrärahaa palautettiin Ulosottolaitokselle takaisin vuoden lopussa 1 378 000 euroa, jolloin käytettäväksi summaksi Ulosottolaitokselle jäi talousarvion tilille 25.20.01 yhteensä 97 369 000 (99 841 140) euroa.

Syksyllä 2022 OM siirsi Ulosottolaitoksen kehittämishankkeisiin 1473 000 euroa ICT-ylläpitokehittämisen määrärahaa Oikeusrekisterikeskukselle tuottavuusmäärärahamomentille 25.01.21. Summasta 260 000 euroa kohdistuu AIPA-Uljas rajapinnan rakentamiseen, 350 000 euroa kirjaamisen kehittämiseen ja 863 000 euroa perinnän automatisointiin. Määrärahat on tarkoitettu käytettäväksi vuosien 2022–2024 aikana.

Lisäbudjetissa saadusta 1 985 000 euron määrärahasta 895 000 euroa oli suunnattu palkkausten tarkistuksiin, 235 000 euroa oikeudenhoidon turvaamiseen, 160 000 euroa luottotietolain uudistamisen aiheuttamiin kustannuksiin ja 695 000 euroa pakotetoiden lisääntymisestä Ukrainan sodan vuoksi.

Arviomäärärahatilille 25.20.95 ulosoton säilytettävänä olevien varojen korkomenoihin myönnettiin 260 000 (380 000) euroa rahoitusta.

Vähennyksiä määrärahoihin aiheuttivat julkisten toimintamenojen tuottavuussäästö 263 000 euroa (264 000 euroa) ja arvioituna URA-ICT-tuottavuushyötynä 500 000 euroa.

Ulosoton sisäisen budjetin loppusummaksi vuodelle 2022 muodostui 99 696 924 (97 888 540) euroa ja Konkurssiasiamiehen toimiston budjetti oli 1 912 275 (1 952 600) euroa. Kirjanpitoyksikön kokonaisbudjettisumma oli 101 609 199 (99 841 140) euroa. Ulosoton sisäiseen budjettisummaan sisältyi 5 460 599 euroa

suunniteltua siirtyvän määrärahan käyttöä ja Konkurssiasiamiehen toimiston osalta 157 600 euroa.

Ulosottolaitoksella oli vuonna 2022 käytettävissä edellisiltä vuosilta kertyneitä, siirtyneitä määrärahoja kaikkiaan yhteensä 25,6 (21,7) miljoonaa euroa.

Ulosottolaitoksella on ollut käyttöoikeus muutamiin oikeusministeriön arviomäärärahatileihin. Muiden erityismenojen talousarviolille 25.01.20.3 kirjataan Ulosottolaitoksen maksettavista vahingonkorvauksista aiheutuneet menot, joita vuonna 2022 oli kaikkiaan 134 857 (46 397) euroa, josta ulosoton osuus oli 33 639 (46 397) euroa ja konkurssiasiamiehen toimiston osuus 101 218 (0) euroa.

Oikeusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenoihin 25.01.29 (arviomääräraha) kirjattiin 3 568 357 (3 526 404) euroa.

Arviopohjaiselle talousarviolille 25.10.50.5 (konkurssilain mukaisten julkisselvittäjien ja pesänhoitajien palkkiot sekä julkisselvityksestä aiheutuvat muut konkurssimenettelyn menot) kertyi Konkurssiasiamiehen toimistolle käyttöä kaikkiaan 558 230 (968 479) euroa. Tälle arviomäärärahatilille oli varattu 1 200 000 euron budjetti, josta jäi käyttämättä 641 770 euroa.

Ulosottolaitoksen arviopohjaisen talousarviolin 25.20.95 (Ulosoton säilytettävänä olevien varojen korkomenot) korkoja kertyi vuodelta 2022 yhteensä 172 345 (346 748) euroa. Talousarviolin määräraha oli 260 000 euroa ja käyttämättä tätä arviomäärärahaa jäi 87 655 euroa.

Ulosottolaitos sai vuonna 2020 Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tukeen kolmivuotista siirtomäärärahaa ta-tilille 28.70.22 yhteensä 630 000 euroa. Vuonna 2022 määrärahaa käytettiin 467 326 euroa ja määräraha tuli käytettyä loppuun.

Arvonlisäverotuottoja kirjattiin 457 (237) euroa.

Vuoden 2022 talousarviossa esitetty arvio ulosottomaksutuloille oli 77 miljoonaa euroa ja syksyn lisätalousarviossa tavoite nostettiin 87 miljoonaan euroon.

Ulosottomaksutuloja kertyi kaikkiaan 91,4 (83,7) miljoonaa euroa. Niiden määrä nousi edellisestä vuodesta noin 7,8 miljoonalla eurolla ja tuottotavoite ylittyi 4,8 miljoonalla eurolla.

Arviomäärärahatilille 12.25.21 (Korot ulosoton säilytettävänä olevista varoista) kertyi vuonna 2022 yhteensä 353 906 euroa, kun korkotaso nousi kesällä 2022. Tälle tilille oli budjetoitu 1 000 euroa.

Oikeusministeriön hallinnonalan muihin tuloihin talousarviolille 12.25.99 kertyi 523 962 (441 999) euroa. Näitä tuottoja kertyi koroista ja saamisista, satunnaisista tuloista sekä muista tuotoista 164 056 (298 104) euroa ja konkurssiasiamiehen osalta kertyi yhteensä 359 906 (143 895) euroa muina tuottoina sekä käyttötalouden valtionosuuksista elinkeinoelämältä.

Muihin sekalaisiin tuloihin kertyi 92 445 (60 717) euroa talousarviolille 12.39.10. Nämä tulot olivat konkurssiasiamiehen toimiston erityistilintarkastusten takaisinperintöjen arvonlisäveroja ja julkisselvitysten takaisinperintöjen arvonlisäveroja

yhteensä 84 881 (51.091) euroa sekä ulosoton osalta 7 564 (9 627) euroa muita korvauksia, sekä Kaiku-hankkeen Valtiokonttorilta laskutettu arvonlisäveron osuus.

3.2. Talousarvion toteutuminen

Vuonna 2022 Ulosottolaitoksen talousarviotililleille kirjattavat kokonaistulot olivat yhteensä 92,4 (84,2) miljoonaa euroa. Ulosottomaksuja kertyi 91,4 (83,7) miljoonaa euroa ja nousua edelliseen vuoteen oli 7,7 miljoonaa euroa (9,3 prosenttia). Ulosottomaksujen budjetti oli 87 miljoonaa euroa, joten tavoite ylitettiin 4,4 miljoonalla eurolla. Muiden tulojen osuus oli 1,0 (0,5) miljoonaa euroa.

Ulosottomaksutulojen suhde vuonna 2022 oli 7,2 (7,0) prosenttia peritystä euromäärästä, joka oli 1,264 miljardia euroa.

Ulosottolaitoksessa kirjattiin menoja (ilman arviomäärärahoja) kaikkiaan 97,4 (99,8) miljoonaa euroa. Nousua oli palvelujen ostoissa, muissa kuluissa ja vuokrissa. Vähennystä oli henkilöstökuluissa ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnoissa.

Ulosoton osuus ta-tilin 25.20.01 käytöstä oli 97,6 (94,0) miljoonaa euroa ja konkurssiasiamiehen osuus 1,4 (1,9) miljoonaa euroa ja kokonaiskäyttöä kertyi 99,0 (95,9) miljoonaa euroa.

Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuen kolmivuotista siirtomäärärahaa ta-tililtä 28.70.22 käytettiin 467 326 (162 674) euroa. Määräraha 630 000 euroa tuli näin käytettyä loppuun.

Käytettävissä oli aiemmilta vuosilta siirtyneiden määrärahojen kanssa toimintamäärärahaa kaikkiaan 123,0 (121,5) miljoonaa euroa. Ulosottolaitokselta siirtyi määrärahaa vuodelle 2023 yhteensä 24,0 (25,6) miljoonaa euroa ilman Oikeusrekisterikeskuksen osuutta. Ulosoton osuus siirtyvästä määrarahasta oli 22,64 (24,6) miljoonaa euroa ja konkurssiasiamiehen toimiston osuus 1,33 (1,06) miljoonaa euroa.

Ulosottolaitoksen ICT-menojen rahoitus ja määrärahojen käyttö ovat Oikeusrekisterikeskuksen kirjanpidossa, johon Ulosottolaitoksella ei ole käyttöoikeuksia.

3.3. Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotot olivat kaikkiaan 92,1 (84,3) miljoonaa euroa. Suurimman osan tuotoista muodostivat maksullisen toiminnan tuotot, joiden määrä oli kaikkiaan 91,5 (83,7) miljoonaa euroa. Muita toiminnan tuottoja kertyi 0,7 (0,6) miljoonaa euroa mm. yhteistoiminnan korvauksista valtion virastoilta ja laitoksilta, vuokrina ja käyttökorvauksina sekä konkurssipesien hallinnon valvonnasta tarkastuskustannusten korvauksina.

Ulosottolaitoksen toiminnan kuluista henkilöstökulut olivat suurin kuluerä 80,0 (81,1) prosentin osuudellaan. Palvelujen ostojen osuus oli 8,7 (7,7) prosenttia ja vuokrien 7,8 (7,7) prosenttia. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osuus oli 0,7 (0,9) prosenttia. Muiden kulujen osuus oli 0,7 (0,3) prosenttia ja poistojen osuus 2,5 (2,5) prosenttia. Valmistus omaan käyttöön ICT-järjestelmien osalta oli -0,5 (-0,2) prosenttia.

Henkilöstökulujen osuus oli 80,7 (83,2) miljoonaa euroa. Henkilöstökuluihin sisältyvät palkat, palkkiot, lomapalkkavelan muutos sekä henkilösivukulut. Henkilöstökulujen pienenemiseen vaikutti mm. haasteet rekrytoinneissa ja lomapalkkavelan pienentyminen.

Palvelujen ostoihin sisältyy mm. posti, talous- ja henkilöstöpalvelujen ostoja, työterveyshuollon palveluja, kiinteistö-, ravitsemis- ja sekä muita asiantuntijapalveluja. Vuonna 2022 palvelujen ostoihin käytettiin kaikkiaan 8,8 (7,9) miljoonaa euroa.

Vuokrien osuus kirjanpitoyksikön kuluista oli 7,9 (7,9) miljoonaa euroa. Uusia toimitiloja vuokrattiin perusperinnän toimipaikkoihin, kun organisaatiouudistus toteutui 1.12.2020.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoihin kului 0,7 (1,0) miljoonaa euroa. Tähän ryhmään kuuluvat lämmitykseen, sähköön ja veteen liittyvät maksut, toimistotarvikkeet, vähäiset koneet ja kalusteet sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat.

Poistojen määrä oli 2,5 (2,5) miljoonaa euroa vuonna 2022. Poistoja tehtiin kalusteista ja Uljas-järjestelmästä. Ratke-hankkeen kulut aktivoitiin vuoden lopussa käyttöomaisuuteen Uljas-järjestelmän arvoa lisäämään.

Yhteensä toiminnan kulut olivat 100,8 (102,7) miljoonaa euroa vuonna 2022.

Rahoitustuotot ja -kulut sisältävät korot euromääräisistä veloista ja muita rahoituskuluja. Kaikkiaan tällaisia kuluja oli 180 964 (349 500) euroa ja tuottoja 355 325 (6 820) euroa. Suuri kasvu johtui saldolisten ulosottovarojen tilien korollisuudesta, joka muuttui positiiviseksi kesällä 2022.

Satunnaisia tuottoja kertyi vahingonkorvauksista ja muista tuotoista kaikkiaan 24 402 (30 299) euroa. Satunnaiset kulut muodostuvat talousarviotileille 25.01.20.3 ja 25.20.01 kirjattavista vahingonkorvauksista ja muista maksetuista korvauksista. Kaikkiaan näitä oli vuonna 2022 yhteensä 125 122 (46 516) euroa. Konkurssiasiamiehen toimisto hyväksyi maksettavaksi julkisselvityksessä olevan konkurssipesän korvattavaksi tuomioistuimessa määrätyt vastapuolen oikeudenkäyntikulut pääomaltaan 95 683,57 euroa (Sunny Car- konkurssipesälle) ja siksi maksuihin tuli heidän osaltaan iso nousu.

Siirtotalouden tuotot ja kulut olivat 380 996 (861 432) euroa. Summa pitää sisällään konkurssilain soveltamisesta aiheutuneita menoja, saatuja korvauksia sekä niihin liittyviä arvonlisäveroveroja. Huomattava vähennys vuoden 2022 kuluissa johtuu pääosin siitä, että uusia julkisselvitysmenettelyjä on aloitettu vuosina 2021–2022 huomattavasti aiempaa vähemmän, jolloin myös valtion maksamat kulut ovat laskeneet. Konkurssimenettelyjä on sinänsä alkanut lähes tavanomainen määrä, mutta toimiston asiantuntijoista useat henkilöt ovat olleet täysin työllistettyjä Kosti-ICT projektin toteuttamisessa kesästä 2020 lukien, minkä johdosta julkisselvitysharkintaa/

hakemuksia ei ole kyetty tekemään aikaisempaa vastaavaa määrää. On kuitenkin arvioitavissa, että julkisselvityskulut nousevat vuosina 2023–2024 takaisin aiemmalle tasolle.

Tuotot veroista ja pakollisista maksuista sisältää 457 (237) euron arvosta perittyjä arvonlisäveroja ja 3,6 (3,5) miljoonalla eurolla suoritettuja arvonlisäveroja.

Ulosottolaitoksen kirjanpitoyksikön kulujäämä oli kertomusvuonna -12,6 (-23,1) miljoonaa euroa eli toiminnan kulut olivat suurempia kuin tuotot. Aiempaa pienempi ero johtuu siitä, että toiminnan tuotot kasvoivat paljon ja kulut pienenevät.

3.4. Tase

Ulosottolaitoksen taseen loppusumma oli 188,9 (178,2) miljoonaa euroa. Vastaavaa-puolella taseessa on käyttöomaisuuteen ja pitkäaikaisiin sijoituksiin sekä rahoitusomaisuuteen liittyviä eriä. Vaihto-omaisuutta ei ulosottolaitoksella ole.

Käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisten sijoitusten yhteismäärä oli 6,4 (8,3) miljoonaa euroa, josta kalusteiden osuus oli 460 312 (23 299) euroa ja teetetyn ICT-ohjelmiston osuus 6,3 (8,3) miljoonaa euroa.

Lyhytaikaisten saamisten määrä oli vuoden lopussa 4,1 (3,3) miljoonaa euroa, joka sisältää myyntisaamisia ja muita lyhytaikaisia saamisia.

Rahoissa ja pankkisaamisissa oli ulosoton vieraiden varojen erillisillä ulosottovarojen pankkitileillä olevat varat yhteissummaltaan 178,4 (166,5) miljoonaa euroa. Vieraiden varojen määrä kasvoi edellisvuotta suuremmaksi, koska tilittämättä olevien varojen määrä vuoden lopussa oli aiempaa vuotta suurempi. Kirjanpitoyksikön menotileille kohdistettuja menoja oli 3 554 (3 560) euroa.

Vastattavaa-puolella taseessa on valtion omaan pääomaan ja lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan liittyviä eriä, joita ovat mm. valtion hoitoon jätettyjä vieraita pääomia, ostovelkoja, kirjanpitoyksiköiden välisiä tilityksiä, edelleen tilitettäviä eriä sekä siirtovelkoja.

Valtion hoitoon jätettyjen vieraiden varojen määrä oli 178,4 (166,5) miljoonaa euroa. Ostovelat olivat vuoden 2022 lopussa yhteensä 1,5 (1,5) miljoonaa euroa. Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset olivat 1,6 (1,7) miljoonaa euroa ja edelleen tilitettävät erät 1,8 (1,6) miljoonaa euroa. Siirtovelkojen osuus oli 17,3 (18,2) miljoonaa euroa, joista suurin osa muodostui lomapalkkaveloista. Muita lyhytaikaisia velkoja oli 0,1 (0,1) miljoonaa euroa.

Vieraan pääoman määrä vuonna 2022 oli kaikkiaan 200,7 (189,7) miljoonaa euroa.

4. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Sisäisen valvonnan järjestämisestä, sen asianmukaisuudesta ja riittävydestä ulosottolaitoksessa vastaa Ulosottolaitoksen johto, sekä toimintayksiköiden johto omien alueidensa osalta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa ja edistää omalta osaltaan toiminnan ja talouden laillisuutta, tuloksellisuutta sekä tarkoituksenmukaisuutta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuuden ja riittävyden arviointi ulosottolaitoksessa vuodelta 2022 toteutettiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointikyselyn ja muutoin toiminnan yhteydessä tulleiden havaintojen perusteella. Sisäisen tarkastuksen vuositarkastuksiin perustuvat tarkastushavainnot raportoitiin tarkastuskohtaisissa palautteissa ja tarkastuskertomuksissa. Tarkastusaiheet valittiin tarpeen mukaan suoritettujen riskiarvioinnin perusteella.

Ulosottolaitoksen sisäinen tarkastus toteutti toimintavuoden aikana tarkastukset muun muassa kolmeen laajan täytäntöönpanon yksikköön sekä perustäytäntöönpanon yksikköön. Lisäksi koko valtakunnan tasolla tarkastettiin yritysperintää. Tarkastuksissa pyrittiin varmistamaan käytäntöjen toimivuutta ja täytäntöönpanotyön tasoa. Havaittuihin laadun parannustarpeisiin ja seurannan lisäämiseen kiinnitettiin tarvittaessa huomiota. Dokumentaation tason on havaittu nousseen ulosoton tietojärjestelmässä vuosi vuodelta. Riskien tunnistamiseen, riskien arviointiin ja riskien hallintaan on kiinnitetty huomiota, mutta edelleen asia edellyttää jatkuvaa toiminnan tarkastelua eri näkökulmista. Riskienhallinnan systemaattinen, laaja-alainen arviointi olisi syytä toteuttaa.

Toimintatapojen yhtenäisyyteen ja tasalaatuisuuteen on kiinnitetty huomiota. Toiminta on näiltä osin edistynyt aiempaan nähden hyvään suuntaan. Kuitenkin riskiperusteisen arvioinnin mukaisesti näihin on edelleen kiinnitettävä erityistä huomiota.

Sisäisen valvonnan toteutus on tehtyjen havaintojen mukaan yleisesti edelleen tyydyttävällä tasolla. Henkilöstön tietoisuutta ja osuutta sisäisestä valvonnasta ja sen päämääristä on painotettu muun muassa koulutuksella. Toimintavuoden aikana kaikkiin täytäntöönpanoyksiköihin annettiin määräykset sisäisen valvonnan toteuttamisesta täytäntöönpanotyön laadun varmistamiseksi. Lisäksi ulosotto-, raportointi- ja tilastointijärjestelmiä kehitettiin johtamisen apuvälineeksi. Näillä toimenpiteillä parannettiin mahdollisuuksia toimintariskien ennakkolliseen havainnointiin.

Kokonaisuutena arvioiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila on Ulosottolaitoksessa kohtalaisen hyvä.

5. Arviointien tulokset

Digi- ja väestötietoviraston toteutti tarkastuksen Ulosottolaitoksessa koskien VTJ-kyselyjä ja niiden toimintakäytänteitä vuonna 2022. Tarkastus oli osa laajempaa kokonaisuutta, jossa DVV pyrkii varmistamaan ja edelleen kehittämään vaatimusten ja suositusten mukaista toimintaa koskien VTJ-kyselyjä ja -tietopalveluja sekä niihin liittyvää kokonaisuutta. Tarkastus kohdistui VTJ-kyselypalvelun toimintaan ja käyttöön, tietosuojaan, tietolupiin ja lainsäädäntöön, laadunhallintaan, tietoturvallisuuteen, riskienhallintaan ja varautumiseen sekä teknisen valvonnan toteutukseen. Tarkastuksessa tehtiin havaintoja hyvästä toiminnasta sekä tunnistettiin useita kehityskohteita, mm. tunnistautumisen osalta.

Oikeusministeriö pilotoi syksyn 2022 aikana hallinnonalan yhteisen sisäisen tarkastuksen toteuttamista. Tarkastus kohdistettiin tiedonhallintalain (906/2019) toimeenpanon edellyttämiin toimenpiteisiin hallinnonalalla. Myös Ulosottolaitos oli mukana pilotoinnissa. Pilotoinnin suoritti KPMG, joka tuotti ylätason kuvauksen lain toimenpiteiden ja vaatimusten toteutumisen nykytilasta hallinnonalan tietyissä tiedonhallintayksiköissä. Tarkastusraportin perusteella Ulosottolaitoksen tilanne tiedonhallintalain täytäntöönpanon osalta on kohtuullisen hyvä, joskin kehitettävää löytyy.

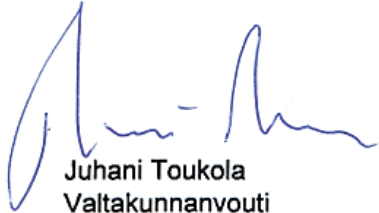
Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV) aloitti tarkastuksen Ulosottolaitoksen Uljas-järjestelmästä syksyllä 2022. Tarkastus sisältää laillisuus- ja tuloksellisuustarkastuksen lisätynä muutamalla finanssiaiheisella kysymyksellä. Tarkastuksessa käydään läpi Uljas-järjestelmän koko elinkaaren ajalta hankinnat, sopimukset, päätösasiakirjat, järjestelmän elinkaareen hallintaan liittyvät toimenpiteet ja päätökset, tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvät toimenpiteet ja päätökset. Oikeusrekisterikeskus (ORK) on vastannut suurimmasta osalta Uljas-järjestelmän elinkaarenhallinnan tehtävistä, joten tarkastus kohdistuu sekä Ulosottolaitoksen että ORK:n toimintaan Uljas-järjestelmän osalta. Tarkastus on vielä meneillään ja loppuraportti tästä saadaan vuoden 2023 keväällä.

6. Yhteenveto havaituista virheistä, väärinkäytöksistä ja takaisinperinnöistä

Vuoden 2022 aikana ei havaittuja virheitä tai väärinkäytöksiä. Takaisinperintää koskevia päätöksiä ei ollut.

ALLEKIRJOITUKSET

Tilinpäätös on hyväksytty Turussa ja Helsingissä 27.2.2023.

Juhani Toukola
Valtakunnanvouti
Ulosottolaitoksen puolesta

Terhi Majjala
Konkurssiasiamies
Konkurssiasiamiehen toimiston puolesta

Kirjanpitoyksikön tilintarkastuksesta vastaa valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

7. Lisätiedot ja liitteet

Liitetaulukoissa on kuvattu ulosottolaitoksen kirjanpitoyksikön yksityiskohtaiset talous- ja henkilöstötiedot uusimmalta toimintavuodelta. Näitä ovat esimerkiksi talousarvion toteumalaskelma, tuotto- ja kululaskelma, tase-erittely sekä henkilöstövoimavarat.

Ulosottolaitoksen tillinpäätös, lisätiedot ja liitteet:

1. Ulosottolaitoksen talousarvion toteumalaskelma
2. Ulosottolaitoksen talousarvion toteumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella
3. Ulosottolaitoksen tuotto- ja kululaskelma
4. Ulosottolaitoksen tase
5. Liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta
6. Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot
7. Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset
8. Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat
9. Liite 5: Henkilöstökulujen erittely
10. Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset
11. Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot
12. Liite 8: Rahoitustuotot ja –kulut
13. Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat
14. Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset
15. Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat
16. Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut
17. Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
18. Liite 14: Taseeseen sisällyttömät rahastoidut varat
19. Liite 15: Velan muutokset
20. Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio
21. Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot
22. Liite 18: Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista
23. Liite 19: Kirjanpitoyksikön henkilöstövoimavarat

153 Ulosottolaitoksen tilinpäätös 2022

Ulosottolaitoksen talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2022	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	237,42	457	456,67	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	237,42	457	456,67	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	84 180 882,33	87 617 407	92 414 565,93	4 797 159,13	105
12.25.20. Ulosottomaksut	83 678 165,98	87 000 000	91 444 253,11	4 444 253,11	105
12.25.21. Korot ulosoton säilytettävänä olevista varoista		1 000	353 906,02	352 906,02	35 391
12.25.99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot (nettob)	441 998,88	523 962	523 962,04	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	60 717,47	92 445	92 444,76	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	84 181 119,75	87 617 863	92 415 022,60	4 797 159,13	105

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2022	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Käyttö vuonna 2022	Siirretty seuraavalle vuodelle
25. Oikeusministeriön hallinnonala	104 729 167,87	102 532 214	77 836 133,65	23 966 655,69	101 802 789,34	729 425,07	25 632 566,27	123 001 566,27	99 034 910,58	23 966 655,69
25.01.20. Erityismenot (A)	46 397,15	134 857	134 857,16		134 857,16	0,00				
25.01.20.3. Muut erityismenot (KPY)	46 397,15	134 857	134 857,16		134 857,16	0,00				
25.01.29. Oikeusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	3 526 403,80	3 568 357	3 568 357,25		3 568 357,25	0,00				
25.10.50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (A)	968 478,92	1 200 000	558 230,09		558 230,09	641 769,91				
25.10.50.5. Konkurssilain mukaisien julkisselvittäjien ja pesänhoitajien palkkiot sekä julkisselvityksestä aiheutuvat muut konkurssimenettelyn menot (KPY)	968 478,92	1 200 000	558 230,09		558 230,09	641 769,91				
Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (nettob) (S2)	99 841 140,00	97 369 000	73 402 344,31	23 966 655,69	97 369 000,00	0,00	25 632 566,27	123 001 566,27	99 034 910,58	23 966 655,69
25.20.95. Ulosoton säilytettävänä olevien varojen korkomenot (A)	346 748,00	260 000	172 344,84		172 344,84	87 655,16				
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	34 163,00						467 325,95	467 325,95	467 325,95	0,00
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (A)	34 163,00									
28.70.22. Hallinnon palveluiden digitalisoinnin tuki (S3)							467 325,95	467 325,95	467 325,95	0,00
Määrärahatilit yhteensä	104 763 330,87	102 532 214	77 836 133,65	23 966 655,69	101 802 789,34	729 425,07	26 099 892,22	123 468 892,22	99 502 236,53	23 966 655,69

Ulosottolaitoksen talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Ulosottolaitoksella ei ole esitettävää liitteelle.

Ulosottolaitoksen tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2022 - 31.12.2022		1.1.2021 - 31.12.2021	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	91 469 377,11		83 705 986,70	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	7 352,01		11 065,57	
Muut toiminnan tuotot	<u>672 962,43</u>	92 149 691,55	<u>632 785,32</u>	84 349 837,59
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	714 858,77		974 996,18	
Henkilöstökulut	80 671 013,77		83 247 864,05	
Vuokrat	7 913 592,87		7 864 071,61	
Palvelujen ostot	8 809 432,02		7 915 434,57	
Muut kulut	747 331,40		333 596,59	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-523 318,81		-168 630,17	
Poistot	<u>2 512 149,91</u>	<u>-100 845 059,93</u>	<u>2 519 848,18</u>	<u>-102 687 181,01</u>
JÄÄMÄ I		-8 695 368,38		-18 337 343,42
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	355 325,28		6 819,92	
Rahoituskulut	<u>-180 963,60</u>	174 361,68	<u>-349 500,29</u>	-342 680,37
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	24 401,93		30 298,86	
Satunnaiset kulut	<u>-125 122,09</u>	<u>-100 720,16</u>	<u>-46 516,11</u>	<u>-16 217,25</u>
JÄÄMÄ II		-8 621 726,86		-18 696 241,04
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	<u>-380 995,60</u>	<u>-380 995,60</u>	<u>-861 432,03</u>	<u>-861 432,03</u>

JÄÄMÄ III		-9 002 722,46		-19 557 673,07
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	456,67		237,42	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-3 568 357,25</u>	<u>-3 567 900,58</u>	<u>-3 526 403,80</u>	<u>-3 526 166,38</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-12 570 623,04</u>		<u>-23 083 839,45</u>

Ulosottolaitoksen tase

	31.12.2022		31.12.2021	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIK. SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	6 313 404,68		8 150 173,59	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>20 972,17</u>	6 334 376,85	<u>168 630,17</u>	8 318 803,76
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Kalusteet	<u>46 312,13</u>	<u>46 312,13</u>	<u>23 298,75</u>	<u>23 298,75</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		6 380 688,98		8 342 102,51
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	47 151,55		39 804,05	
Siirtosaamiset	1 931 242,84		1 372 479,96	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>2 126 633,18</u>	4 105 027,57	<u>1 919 993,14</u>	3 332 277,15
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön menotilit	-3 553,78		-3 560,47	
Muut rahat ja pankkisaamiset	<u>178 435 341,60</u>	<u>178 431 787,82</u>	<u>166 494 182,96</u>	<u>166 490 622,49</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		182 536 815,39		169 822 899,64
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>188 917 504,37</u>		<u>178 165 002,15</u>

	31.12.2022		31.12.2021	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-11 531 262,27		-5 652 085,55	
Pääoman siirrot	12 350 131,66		17 204 662,73	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-12 570 623,04</u>	-11 751 753,65	<u>-23 083 839,45</u>	-11 531 262,27
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	178 435 341,60		166 494 182,96	
Ostovelat	1 504 668,39		1 531 836,86	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	1 617 130,80		1 717 262,61	
Edelleen tilittävät erät	1 751 336,49		1 643 416,89	
Siirtovelat	17 260 334,73		18 212 292,02	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>100 446,01</u>	<u>200 669 258,02</u>	<u>97 273,08</u>	<u>189 696 264,42</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		200 669 258,02		189 696 264,42
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>188 917 504,37</u>		<u>178 165 002,15</u>

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan sekä taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen

ARVIOMÄÄRÄRAHATILI 25.20.95 Ulosoton säilytettävänä olevien varojen korkomenoihin

Arviomäärärahaa myönnettiin ta-tilille 260.000 euroa. Käyttö oli kaikkiaan 172.344,84 euroa. Arviomäärärahaa jäi käyttämättä 87.655,16 euroa, kun tilien korkokanta muuttui positiiviseksi kesällä 2022.

ARVIOMÄÄRÄRAHATILI 12.25.21 Korot ulosoton säilytettävänä olevista varoista

Tuloarvio oli 1.000 euroa ja kaikkiaan korkotuottoja kertyi alkaen kesästä 2022 vuoden loppuun mennessä 353.906,02 euroa.

Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden tietojen kanssa

PALKANKOROTUKSET

Vuoden 2021 yleiskorotus tuli 1.6.2021 lukien ja sen suuruus oli 0,97%, kuitenkin vähintään 20,37 euroa.

1.6.2022 alkaen maksettiin yleiskorotus, jonka suuruus oli 2,00 prosenttia.

Lisäksi on tehty eräitä kustannusvaikutteisia muutoksia palvelussuhteen ehtoihin, joiden kustannusvaikutus on 0,05 prosenttia.

Tehtäväkohtaisten palkanosien taulukoita ja vastaavia sekä henkilökohtaisia palkanosia, kokemusosia ja muita suhteessa taulukkopalkkaukseen määräytyviä palkanosia tarkistettiin yleiskorotusta vastaavasti.

ARVIOMÄÄRÄRAHATILI 25.10.50.5 Konkurssilain mukaisten julkisselvittäjien ja pesänhoitajien palkkiot sekä julkisselvityksestä aiheutuvat muut konkurssimenettelyn menot (KPY)

Arviomäärärahaa oli käytettävissä 1.200.000 euroa ja käyttö oli yhteensä 558.230,09 euroa. Vuoden 2021 käyttö oli 968.478,92 euroa.

Huomattava vähennys vuoden 2022 kuluissa johtuu pääosin siitä, että uusia julkisselvitysmenettelyjä on aloitettu vuosina 2021-2022 huomattavasti aiempaa vähemmän, jolloin myös valtion maksamat kulut ovat laskeneet.

Konkurssimenettelyjä on alkanut lähes tavanomainen määrä, mutta toimiston asiantuntijoista useat henkilöt ovat olleet työllistettyjä Kosti ict-järjestelmän kehitystehtäviin, jolloin julkisselvityshakintaa/- hakemuksia ei ole kyetty tekemään aikaisempaa vastaavaa määrää. On kuitenkin arvioitavissa, että julkisselvityskulut nousevat vuosina 2023 - 2024 takaisin aiemmalle tasolle.

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2022	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
12.25.99.					
Bruttotulot	0,00		380 402,57		
Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot (nettob)	0,00		143 559,47		
Nettotulot	0,00	523 962	523 962,04	0,00	100

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2022 määrärahojen		Tilinpäätös 2022	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2022	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2022	Käyttö vuonna 2022 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
25.20.01.											
Bruttomenot	100 154 260,93		73 699 100,51		97 665 756,20					99 331 666,78	
Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (nettob) (S2)	313 120,93		296 756,20		296 756,20					296 756,20	
Nettomenot	99 841 140,00	97 369 000	73 402 344,31	23 966 655,69	97 369 000,00	0,00	25 632 566,27	123 001 566,27	99 034 910,58	23 966 655,69	

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Ulosottolaitoksella ei ole esitettävää liitteelle 3.

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Ulosottolaitoksella ei ole esitettävää liitteelle 4.

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2022	2021
Henkilöstökulut	66 520 979,34	69 280 656,48
Palkat ja palkkiot	67 407 867,36	66 120 858,08
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	-886 888,02	3 159 798,40
Henkilösivukulut	14 150 034,43	13 967 207,57
Eläkekulut	13 106 352,36	11 945 214,85
Muut henkilösivukulut	1 043 682,07	2 021 992,72
Yhteensä	80 671 013,77	83 247 864,05
Johdon palkat ja palkkiot, josta	1 567 957,24	1 645 205,84
- tulosperusteiset erät	7 857,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet		
Johto	0,00	0,00
Muu henkilöstö	0,00	0,00

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
Aineettomat hyödykkeet				
114 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	5 vuotta	20	0
Aineelliset hyödykkeet				
127 Kalusteet	tasapoisto	10 vuotta	10	0

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet		Yhteensä	
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot		119 Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat
Hankintameno 1.1.2022		12 538 728,60	168 630,17	12 707 358,77
Lisäykset		670 976,81	523 318,81	1 194 295,62
Vähennykset		0,00	-670 976,81	-670 976,81
Hankintameno 31.12.2022		13 209 705,41	20 972,17	13 230 677,58
Kertyneet poistot 1.1.2022		-4 388 555,01	0,00	-4 388 555,01
Vähennysten kertyneet poistot		0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot		-2 507 745,72	0,00	-2 507 745,72
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot		0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset		0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2022		-6 896 300,73	0,00	-6 896 300,73
Arvonkorotukset		0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2022		6 313 404,68	20 972,17	6 334 376,85

	Aineelliset hyödykkeet			Yhteensä	
	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet		129 Muut ennakkomaksut
Hankintameno 1.1.2022		24 525,00			24 525,00
Lisäykset		27 417,57			27 417,57
Vähennykset		0,00			0,00
Hankintameno 31.12.2022		51 942,57			51 942,57
Kertyneet poistot 1.1.2022		-1 226,25			-1 226,25
Vähennysten kertyneet poistot		0,00			0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot		-4 404,19			-4 404,19
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot		0,00			0,00
Tilikauden arvonalennukset		0,00			0,00
Kertyneet poistot 31.12.2022		-5 630,44			-5 630,44
Arvonkorotukset		0,00			0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2022		46 312,13			46 312,13

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2022	2021	Muutos 2022-2021
Korot euromääräisistä saamisista	355 325,28	6 819,92	348 505,36
Korot valuuttamääräisistä saamisista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	0,00	0,00	0,00
Osingot	0,00	0,00	0,00
Liikelaitosten voiton tuloutukset	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot yhteensä	355 325,28	6 819,92	348 505,36

Rahoituskulut	2022	2021	Muutos 2022-2021
Korot euromääräisistä veloista	8 618,76	2 752,29	5 866,47
Korot valuuttamääräisistä veloista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	0,00	0,00	0,00
SWAP-maksut veloista	0,00	0,00	0,00
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	172 344,84	346 748,00	-174 403,16
Rahoituskulut yhteensä	180 963,60	349 500,29	-168 536,69

Netto	174 361,68	-342 680,37	517 042,05
--------------	-------------------	--------------------	-------------------

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat

Ulosottolaitoksella ei ole esitettävää liitteelle 9.

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Ulosottolaitoksella ei ole esitettävää liitteelle 10.

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2022	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1-5	Yli	Alle	1-5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Annetut euromääräiset velkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Euromääräisten joukkovelkakirjalainojen ostot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Euromääräiset lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut valuuttamääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut lyhytaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	178 431 787,82	0,00	0,00	178 431 787,82

Yhteensä

31.12.2022	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1-5	Yli	Alle	1-5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Otetut euromääräiset lainat		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Otetut valuuttamääräiset lainat		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainat talousarvion ulkopuolella olevilta valtion rahastoilta		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkäaikaiset velat		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Seuraavana tilikautena maksettavat lyhennykset		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset euromääräiset lainat		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaiset valuuttamääräiset lainat		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat		0,00	0,00	178 435 341,60	0,00	0,00	178 435 341,60

Yhteensä

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Voimassa olevat takaukset ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

Ulosottolaitoksella ei ole esitettävää.

Voimassa olevat takuut ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

Ulosottolaitoksella ei ole esitettävää.

Voimassa olevat takaukset ja takuut valuutoittain

Ulosottolaitoksella ei ole esitettävää.

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2022	Määräraha- tarve 2023	Määräraha- tarve 2024	Määräraha- tarve 2025	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	3052843,92	5123657,23	3455096,67	3110744,65	8207430,23	19896928,78

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2022	Määräraha- tarve 2023	Määräraha- tarve 2024	Määräraha- tarve 2025	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä						
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	3052843,92	5123657,23	3455096,67	3110744,65	8207430,23	19896928,78

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Ulosottolaitoksella ei ole esitettävää liitteelle 13.

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Ulosottolaitoksella ei ole esitettävää liitteelle 14.

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Ulosottolaitoksella ei ole esitettävää liitteelle 15.

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Ulosottolaitoksella ei ole esitettävää liitteelle 16.

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

ULOSOTTOLAITOKSEN ORGANISAATIOMUUTOS

Ulosoton organisaatio muuttui 1.12.2020, kun ulosottovirastot, Ahvenanmaan maakunnanvoudinvirasto ja Valtakunnanvoudinvirasto yhdistyivät valtakunnalliseksi Ulosottolaitokseksi. Vuosi 2022 oli toinen täysi vuosi uuden organisaation osalta.

Korona-aika

Korona-aikana, maaliskuusta 2020 - kevääseen 2022 Ulosottolaitoksessa työskenneltiin suurimmaksi osaksi etätyössä. Hybridityöskentely vakiintui vuoden 2022 kesästä lähtien pääasialliseksi työskentelytavaksi. Korona-aikana ei pystytty järjestämään isoja koulutus- eikä virkistystapahtumia ja kun tilanne parani vuonna 2022, niin niitä alettiin jälleen pitämään. Tämä näkyy sekä koulutus- että virkistysmenojen kasvuna.

Ulosottolaitoksen tilinpäätöksen liite 18: Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

Ulosottolaitoksella ei ole esitettävää liitteelle 18.

KIRJANPITOYKSIKÖN HENKILÖSTÖVOIMAVARAT	Toteutunut 2020	% osuus	vert. ed. v.	Toteutunut 2021	% osuus	vert. ed. v.	Toteutunut 2022	% osuus	vert. ed. v.
henkilötyövuodet (sis. työllisyysvaroin palkat ja korkeakouluharjoittelijat)	1 097,0		-17,2	1 099,0		2,0	1 153,3		54
henkilöstömäärä	1 185		21	1 247		62	1 323		76
naiset	809	68,3	-1	783	66,1	-26	928	70,1	145
miehet	376	31,7	22	340	28,7	-36	395	29,9	55
vakinaiset	950	80,2	293	1 066	90,0	116	1 133	85,6	67
naiset	632	53,3	210	742	62,6	110	797	60,2	55
miehet	318	26,8	83	325	27,4	7	336	25,4	11
määräaikaiset (joista määräaikaisia, joilla taustavirka)	235 (10)	19,9 (0,84)	272 (-201)	132 (60)	10,6 (4,81)	103 (-50)	183 (106)	13,83 (8,01)	51(-46)
naiset	177 (2)	15,0 (0,17)	211 (-157)	92 (38)	7,38 (3,05)	85 (-36)	127(70)	9,60(5,30)	35(-32)
miehet	58 (8)	4,9 (0,68)	61 (-44)	40 (22)	3,2 (1,76)	18 (-14)	56(36)	4,23(2,72)	26(-14)
kokoaikaiset	1 162	98,1	21	1 223	103,2	61	1 297	98	74
naiset	788	66,5	-2	850	71,7	62	905	68,4	55
miehet	374	31,6	23	373	31,5	-1	392	29,6	19
osa-aikaiset	23	1,9	0	24	2,0	1	26	2,0	2
naiset	21	1,8	1	22	1,9	1	23	1,7	1
miehet	2	0,2	-1	2	0,2	0	3	0,2	1
keski-ikä	48		0,3	48		-0,6	46		-1
naiset	48,5		0,6	46,6		-1,9	46,2		0
miehet	48,3		-0,4	47,6		-0,7	47,1		-1
yli 45-vuotiaiden osuus henkilöstöstä	58,3		-3,0	54,7		-3,6	53,9		-1
tehty työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta %*	82,6		2,7	81,2		-1,4	80,1		-1
kokonaistyövoimakustannukset €/vuosi*	80 242 124		1 151 919	80 172 501		-69 623	82 549 858		2 377 356
tehdyn työajan palkat,% osuus palkkasummasta*	83		1,0	79		-4,1	76		-3
välilliset työvoimakustannukset*	24053392	-1	-336291	27403615	14	3350223	30900588	13	3 496 973
ja niiden % osuus tehdyn työajan palkoista*	43	-4	-1,80	52	21	9,10	60	15	8
työtyytyväisyysindeksi*			-3,5			0,0			0
lähtövaihtuvuus % (ulkoiset päättäneet palvelusuhteet)	7,7		2,9	4,8		-2,8	4,7		0
tulovaihtuvuus % (ulkoiset alkaneet palvelusuhteet)	7,5		3,4	5,6		-1,9	3,5		-2
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen % henkilöstöstä	0,0		-0,5	0,0		0,0	0,0		0
sairauspoissaolot, työpäivää/htv	7,3		-3,2	9,7		2,4	10,7		1
työterveyshuolto, €/htv*	0,0		-553,8	0,0		0,0	0,0		0
koulustasoindeksi*			-5,2	5,4		5,4	5,5		0
naiset*			-5,0			0,0			0
miehet*			-5,5			0,0			0
koulutuksen pituus, työpäivää/koulutettu	0,9		-0,9	0,9		0,0	2,2		1
koulutuspanostus, työpäivää/htv	1,8		0,4	1,0		-0,8	1,8		1
koulutus ja kehittäminen, €/htv*	212,4		-401,5	197,3		-15,1	529,9		333
henkilöstön arvo, €	-			-			-		

*Tiedot Tahti-järjestelmän raporteilta v. 2016
alkaen

Valtakunnanvoudin kanslia

PL 2
00067 Ulosottolaitos
p. 029 565 8800
ulosottolaitos.fi

PB 2
00067 Utsökningsverket
tfn 029 565 8801
utsokningsverket.fi